

Podręcznik jest zgodny z podstawą programową kształcenia w zawodzie technik informatyk 312 [01]

Podręcznik do nauki zawodu

TECHNIK INFORMATYK

MULTIMEDIA
I GRAFIKA
KOMPUTEROWA

Helion
edukacja

Tomasz Rudny

» Idź do

- Spis treści
- Przykładowy rozdział
- Skorowidz

» Katalog książek

- Katalog online
- Zamów drukowany katalog

» Twój koszyk

- Dodaj do koszyka

» Cennik i informacje

- Zamów informacje o nowościach
- Zamów cennik

» Czytelnia

- Fragmenty książek online

» Kontakt

Helion SA
ul. Kościuszki 1c
44-100 Gliwice
tel. 32 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
© Helion 1991–2011

Multimedia i grafika komputerowa. Podręcznik do nauki zawodu technik informatyk

Autor: Tomasz Rudny
ISBN: 978-83-246-3629-7
Format: 168×237, stron: 248

Podręcznik jest zgodny z podstawą programową kształcenia w zawodzie technik informatyk 312[01].

Numer dopuszczenia MEN: **24/2010**

Profesjonalny technik informatyk nie może obyć się bez znajomości zasad działania programów graficznych i multimedialnych. Dzięki temu podręcznikowi uczeń bez trudu opanuje rozpoznawanie popularnych formatów zapisu plików, zrozumie podstawowe różnice między nimi oraz samodzielnie przeprowadzi analizę i edycję plików dźwiękowych. Dowie się, na czym polega obróbka plików graficznych, i nauczy się tworzyć zaawansowane animacje – także te z wykorzystaniem ścieżek oraz języka skryptowego ActionScript. Ponadto książka ta przybliży mu kwestie związane z pracą nad filmami wideo, szczególnie w zakresie ich edycji oraz montażu, i przygotowuje go do umieszczania w Internecie treści graficznych czy multimedialnych.

„Technik Informatyk” to doskonały, charakteryzujący się wysoką jakością i kompletny zestaw edukacyjny, przygotowany przez dysponującego ogromnym doświadczeniem lidera na rynku książek informatycznych – wydawnictwo Helion.

W skład zestawu „Technik Informatyk” wchodzi także:

- Systemy i sieci komputerowe. Podręcznik do nauki zawodu technik informatyk
- Programowanie strukturalne i obiektowe. Podręcznik do nauki zawodu technik informatyk
- Urządzenia techniki komputerowej. Podręcznik do nauki zawodu technik informatyk
- Oprogramowanie biurowe. Podręcznik do nauki zawodu technik informatyk

Podręczniki oraz inne pomoce naukowe należące do tej serii zostały opracowane z myślą o wykształceniu kompetentnych techników, którzy bez trudu poradzą sobie z wyzwaniami w świecie współczesnej informatyki.

Spis treści

Wstęp	9
--------------------	---

CZĘŚĆ I OBRÓBKA DŹWIĘKU

Rozdział 1. Sposoby zapisu dźwięku	13
1.1. Analogowy zapis dźwięku	14
1.2. Cyfrowy zapis dźwięku	15
1.2.1. Wielkości charakteryzujące dźwięk	16
1.3. Kompresja audio	17
1.4. Jakość dźwięku cyfrowego	18
Rozdział 2. Formaty plików audio	21
2.1. Format WAVE	21
2.2. Format MP3	22
2.2.1. Metadane pliku dźwiękowego	22
2.2.2. Zasada działania kompresji MP3	22
2.3. Inne formaty audio	24
2.4. Konwersja między formatami	25
Rozdział 3. Analiza plików dźwiękowych	28
3.1. Podstawowa analiza plików dźwiękowych	28
3.2. Widmo sygnału	32
3.2.1. Jak otrzymać widmo sygnału?	32

Rozdział 4. Edycja plików dźwiękowych	37
4.1. Podstawowa edycja plików dźwiękowych	38
4.2. Dodawanie efektów	40
4.3. Montaż plików dźwiękowych	51

CZĘŚĆ II GRAFIKA KOMPUTEROWA

Rozdział 5. Grafika rastrowa i wektorowa. Modele kolorów	59
5.1. Różnice między grafiką rastrową i wektorową	59
5.2. Zastosowania i cechy grafiki rastrowej	61
5.2.1. Co to jest DPI?	62
5.2.2. Głębina bitowa i efekt schodków	63
5.3. Zastosowania i cechy grafiki wektorowej	64
5.4. Pojęcie koloru	65
5.4.1. Trzy współrzędne koloru	65
5.5. Model kolorów RGB	66
5.6. Inne modele kolorów i ich zastosowania	68
5.6.1. Sześcian CMY	69
5.7. Model HSV	70
5.7.1. Współrzędne HSV a parametry fizyczne fali świetlnej	71
5.8. Model CIE XYZ	72
Rozdział 6. Oprogramowanie graficzne	74
6.1. Rynek narzędzi grafiki komputerowej	74
6.2. Proste narzędzia graficzne	75
6.3. Narzędzia do zaawansowanej edycji obrazów	78
6.4. Narzędzia do tworzenia obrazów	80
6.4.1. Krzywe Bezierra i krzywe Hermite'a	80

Rozdział 7.	Formaty plików graficznych	87
7.1.	Popularne formaty plików graficznych	87
7.1.1.	Mapa bitowa	87
7.1.2.	Format GIF	90
7.1.3.	Format TIFF	91
7.1.4.	Format JPEG	92
7.1.5.	Format PNG	93
7.1.6.	Format PSD	94
7.1.7.	Inne formaty	94
7.2.	Konwersja między formatami	94
7.3.	Wybór formatu	96
Rozdział 8.	Edycja plików graficznych	100
8.1.	Rysowanie prostych obiektów	100
8.2.	Wypełnianie kolorem i teksturą	102
8.3.	Tworzenie obiektów graficznych w programach grafiki wektorowej	103
8.4.	Filtrowanie obrazów i tworzenie efektów	105
8.4.1.	Filtry funkcyjne i otoczeniowe	105
8.4.2.	Inne efekty wykorzystywane w edycji obrazów	112
8.4.3.	Montaż obrazów	114
8.5.	Przygotowanie obrazów na potrzeby stron internetowych	115
8.5.1.	Rozmiar obrazów i plików	116

CZĘŚĆ III ANIMACJA KOMPUTEROWA

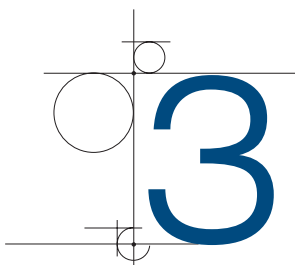
Rozdział 9.	Tworzenie obiektów dla animacji	121
9.1.	Podstawy programu Adobe Flash	122
9.2.	Przybornik narzędzi	126
9.3.	Tworzenie statycznych obiektów graficznych	129
9.4.	Transformacje obiektów	132
9.5.	Definiowanie krzywych i praca z tekstem	135
9.5.1.	Praca z tekstem	136

Rozdział 10. Tworzenie prostych animacji	139
10.1. Proste animacje w Adobe Flash	139
10.1.1. Format SWF	142
10.2. Ścieżka ruchu	144
10.3. Importowanie filmów i rotoskopia.	151
Rozdział 11. Języki skryptowe w tworzeniu animacji	155
11.1. Składnia języka ActionScript	156
11.2. Zmienne, wyrażenia i instrukcje języka ActionScript	157
11.2.1. Zmienne	158
11.2.2. Komentarze w kodzie	160
11.2.3. Instrukcje.	161
11.2.4. Wyrażenia	166
11.3. Funkcje i obiekty	167
11.3.1. Funkcje	167
11.3.2. Obiekty	170
11.4. Procedury obsługi zdarzeń i ich zastosowanie.	171
11.5. Tworzenie animacji krok po kroku	175

CZĘŚĆ IV CYFROWA OBRÓBKA WIDEO

Rozdział 12. Formaty plików wideo	185
12.1. Metody kompresji wideo	185
12.1.1. Kompresja wideo — podstawowe pojęcia	187
12.2. Format AVI	188
12.2.1. Kodeki wideo.	189
12.3. Format MPEG	190
12.4. Formaty VCD, SVCD, DVD-Video i Blu-ray.	192
12.5. Format (kodek) DivX.	193
12.6. Inne formaty wideo.	193
12.7. Dobór optymalnego formatu	194

Rozdział 13.	Nagrywanie sekwencji wideo	196
13.1.	Nagrywanie prostych sekwencji wideo — zrzuty z ekranu	197
13.2.	Nagrywanie sekwencji wideo za pomocą kamery	198
13.3.	Transfer danych do komputera	203
13.3.1.	Czy zadanie importu danych wideo jest nadal tak ważne?	206
13.4.	Przygotowanie filmu do eksportu na nośniki CD i DVD	206
Rozdział 14.	Montaż filmów	212
14.1.	Edycja wideo w Adobe Premiere	213
14.2.	Narzędzia edycyjne	216
14.3.	Dodawanie efektów	220
14.4.	Dodawanie napisów	228
14.5.	Synchronizacja ścieżki dźwiękowej	233
14.6.	Praktyczne wskazówki do montażu filmów	234
Bibliografia	. . . . .	237
Skorowidz	. . . . .	238

Analiza plików dźwiękowych

- Jakie parametry pliku audio są ważne dla użytkownika?
- Jak można analizować dźwięki, korzystając z typowych programów do obróbki dźwięku?
- Jakie dodatkowe informacje niesie widmo sygnału?

Z poprzednich rozdziałów można się było dowiedzieć, na czym polega cyfrowy zapis dźwięku, jakie są popularne formaty plików dźwiękowych i jakie cechy wpływają na jakość skompresowanych plików dźwiękowych. Omówiliśmy wielkości takie jak przepływność i częstotliwość próbkowania. Parametry te mają kluczowe znaczenie dla jakości plików dźwiękowych. W niniejszym rozdziale zwrócimy uwagę na te ich cechy, które są ważne dla użytkownika, ale niekoniecznie mają wpływ na jakość kompresji czy rozmiar pliku. Przyjrzymy się też dokładniej pojęciu widma sygnału.

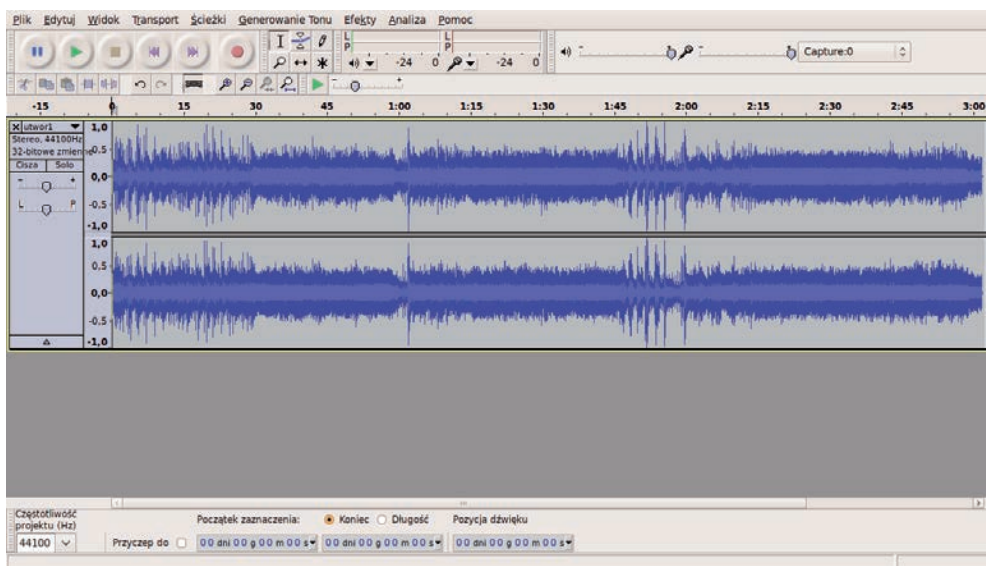
3.1. Podstawowa analiza plików dźwiękowych

Z punktu widzenia użytkownika ważne są różne wielkości charakteryzujące pliki dźwiękowe, takie jak na przykład głośność (ang. *volume*) i jej wahania, barwa dźwięku, czas trwania, występowanie okresów ciszy, fragmenty, w których dźwięk jest zbyt głośny (przesterowanie), itd. Przykładowo: jeśli plik ma być ścieżką dźwiękową do filmu, to trzeba zadbać o odpowiednią głośność, tak aby stanowił tło dla innych dźwięków lub odwrotnie — aby był słyszalny w pierwszym planie. Analiza plików dźwiękowych może ujawnić niesłyszalne lub słabo słyszalne dźwięki w pliku, na przykład rozmowę, którą z pozoru zagłuszają całkowicie szумы i inne dźwięki.

Co to jest szum?

Szum to nieregularny dźwięk bez żadnego wyraźnego wzorca. Aby wytworzyć sztucznie szum, należy zsumować (nałożyć na siebie) bardzo dużo pojedynczych dźwięków o różnej wysokości. Dobrym przykładem są naturalne dźwięki występujące w przyrodzie — szum wody czy szum drzew. Pojedyncza spadająca kropla, podobnie jak pojedynczy liść poruszany wiatrem, wydaje konkretny, charakterystyczny dźwięk o wyraźnie słyszalnej wysokości (częstotliwości dominującej). Ale dźwięki wydawane przez wiele kropeł i strużek wody zlewają się w jeden, zupełnie nieregularny dźwięk — szum.

Przyjrzymy się teraz, jak można analizować podstawowe własności plików dźwiękowych w jednym z dwóch programów, którymi będziemy się posługiwać — Audacity. Podstawowy interfejs programu Audacity przedstawiono na rysunku 3.1. Program pozwala otworzyć plik audio (*Plik/Otwórz*), a następnie wyświetla jego wykres w postaci $I(t)$.

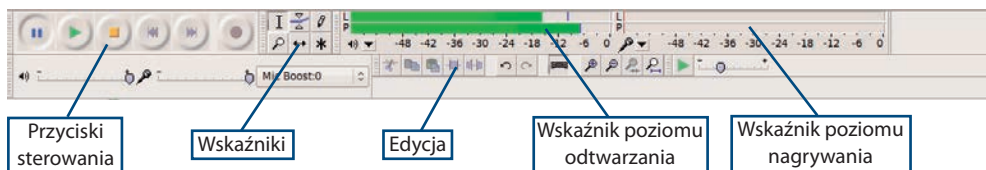
Rysunek 3.1. Plik dźwiękowy otwarty w programie Audacity, w trakcie odtwarzania

Zwróćmy uwagę na podstawowe elementy interfejsu programu. Większość programów do edycji i analizowania dźwięku ma podobny interfejs, dlatego dobre poznanie tego interfejsu pozwoli skutecznie pracować w zasadzie z każdym narzędziem.

W oknie głównym aplikacji widać dwa niebieskie wykresy — są to obydwa kanały pliku dźwiękowego, lewy i prawy. Oś pozioma to oś czasu. Jej wartości zaznaczone są u góry, tuż ponad górnym wykresem. Na osi pionowej zaznaczono natężenie dźwięku we względnej skali od -1 do $+1$, czyli od maksymalnego wychylenia ujemnego do maksymalnego wychylenia dodatniego. Pionowa kreska przecinająca wykresy

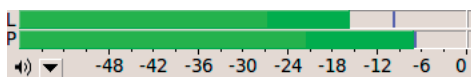
wskazuje miejsce w pliku, które jest aktualnie odtwarzane. Dodatkowo na osi czasu oznaczono je małym, zielonym trójkątem.

Przyjrzyjmy się teraz paskowi narzędzi programu Audacity (rysunek 3.2), który znajduje się u góry okna, zaraz pod menu.

Rysunek 3.2. Pasek narzędzi programu Audacity

W prawej górnej części paska znajdują się wskaźniki chwilowego natężenia dźwięku dla odtwarzania i nagrywania (rysunek 3.3). Ponieważ nie nagrywamy dźwięku w tej chwili, wskaźnik nagrywania pokazuje zero. Wskaźnik odtwarzania w trakcie odtwarzania pokazuje zielone paski o długości proporcjonalnej do aktualnego natężenia pokazywanego w decybelach. Wartości na skali są ujemne — minus oznacza różnicę od poziomu maksymalnego dla danego pliku.

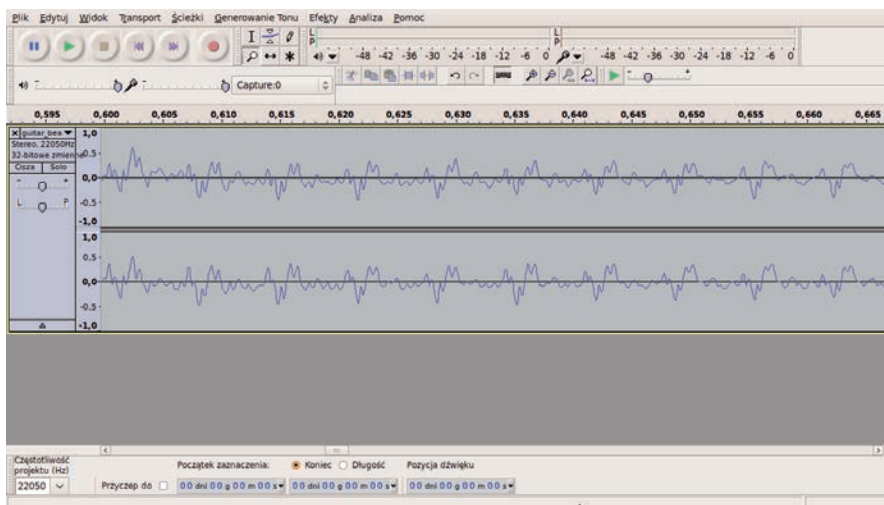

Rysunek 3.3. Wskaźnik chwilowego natężenia dźwięku

DEFINICJA

Decybel (dB) — logarymiczna jednostka względnego natężenia dźwięku, służąca do porównywania proporcji, w jakiej pozostają dwa natężenia.

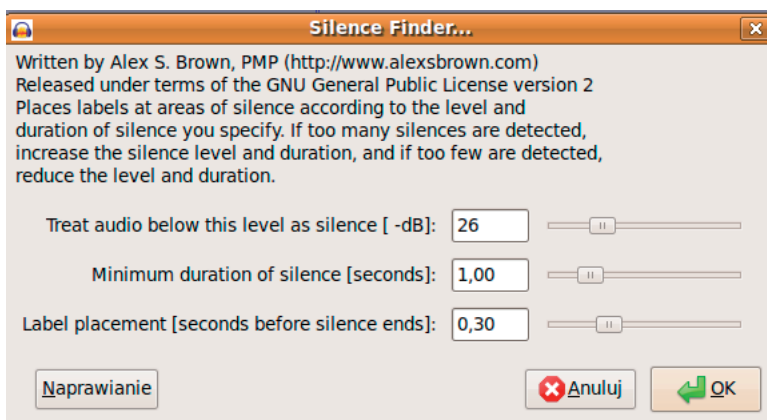
Widok możemy powiększyć, korzystając z polecenia lupy, dostępnego w lewym górnym rogu ekranu, w pasku narzędzi. Krok na skali czasu (osi poziomej) zmniejsza się (rysunek 3.4). Warto zwrócić uwagę, że przy tak dużym powiększeniu możemy zobaczyć już bardzo regularne, okresowe zmiany w sygnale.

Rysunek 3.4. Zastosowanie lupy do powiększenia widoku

Po lewej stronie paska narzędzi znajdują się standardowe przyciski sterujące: przewijanie wstecz, odtwarzanie, nagrywanie, pauza, stop, przewijanie do przodu. Dostępne są również skróty do poleceń edycyjnych menu, takich jak *Wytnij* czy *Kopiuuj*. Więcej na ten temat powiemy w następnym rozdziale.

Interesującą funkcją programu jest wyszukiwanie ciszy i uderzeń (ang. *beat*). Jest ona dostępna po wybraniu polecenia *Analiza/Silence Finder*. Pojawia się wówczas okienko dialogowe. Możemy w nim określić poziom natężenia dźwięku, który uznajemy za ciszę (np. -25 dB), oraz minimalną długość trwania ciszy, którą chcemy wychwycić (rysunek 3.5).

Rysunek 3.5. Narzędzie do wykrywania okresów ciszy w pliku dźwiękowym

Wszystko to daje pokaźne możliwości analizy plików dźwiękowych. Niemniej jeszcze więcej informacji o dźwięku możemy uzyskać, poznając jego widmo.

3.2. Widmo sygnału

W podrozdziale 1.1 wprowadziliśmy pojęcie widma sygnału. Badanie widma jest podstawową metodą analizy plików dźwiękowych. Jak pamiętamy, widmo określa, które częstotliwości w sygnale dźwiękowym są lepiej słyszalne, a które mniej. Można posłużyć się przykładem chóru — widmo w takim przypadku pomogłoby zauważyć, które głosy, te wysokie czy wręcz piskliwe, a może raczej niskie, są najlepiej słyszalne. Każdy dźwięk składa się bowiem z wielu, często bardzo wielu dźwięków prostych o różnej częstotliwości. To właśnie wzajemne proporcje między natężeniami poszczególnych częstotliwości decydują o tym, że jeden dźwięk jest brzmieniem trąbki, a drugi — fortepianu. Bardziej szczegółowe informacje na temat widma znaleźć można w podpunkcie 3.2.1.

3.2.1. Jak otrzymać widmo sygnału?

Nie jest wcale sprawą oczywistą, jak przejść do postaci $I(f)$, czyli natężenia dźwięku w funkcji częstotliwości, mając sygnał w postaci $I(t)$, czyli natężenia dźwięku w funkcji czasu. Wykorzystuje się tutaj twierdzenie Fouriera, zgodnie z którym każdą funkcję okresową (lub szerzej: określoną na skończonej dziedzinie, np. na przedziale (a, b)) można zapisać jako sumę nieskończonej liczby składników $A_n \sin(\omega t)$. Przetłumaczymy ten matematyczny zapis na zwykły język — każdy sygnał można przedstawić jako złożenie, czyli sumę nieskończenie wielu prostych sygnałów. Sygnałem prostym jest właśnie pojedyncza sinusoida, czyli wyrażenie $\sin(\omega t)$.

Na własnościach funkcji trygonometrycznych opiera się specjalny algorytm nazywany transformatą Fouriera. Jego działanie można przedstawić następująco — wykonując specjalną operację matematyczną, możemy wyodrębnić z sygnału $I(t)$ tylko ten fragment, który odpowiada częstotliwości f . Powtarzając tę operację dla różnych f , otrzymamy wszystkie natężenia potrzebne do przedstawienia (mówiąc matematycznie: do rozwinięcia) funkcji w postaci Fouriera. Oczywiście nie jesteśmy w stanie znaleźć wszystkich współczynników A_n , ponieważ jest ich nieskończenie wiele. Ale w praktyce interesują nas tylko częstotliwości słyszalne. Poza tym wyższe częstotliwości i tak są bardzo słabe (mają niskie natężenie), więc kiedy je pomijamy, nie popełniamy dużego błędu. Dlatego w algorytmie Fouriera obliczenia prowadzi się tylko do pewnej częstotliwości granicznej.

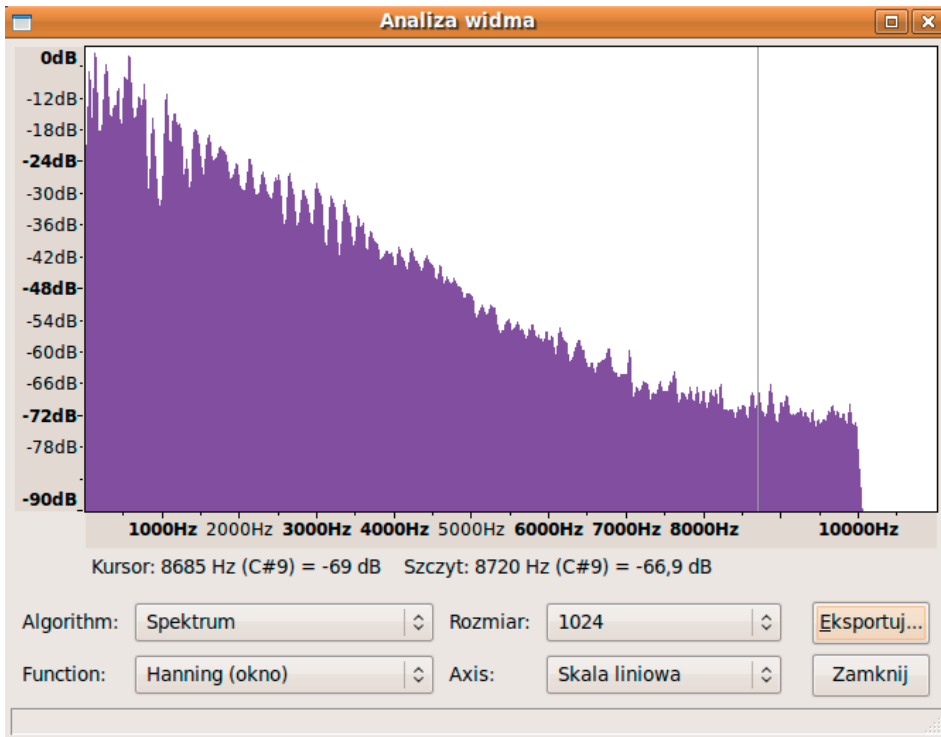
W obliczeniach komputerowych, czyli w metodach obliczeń numerycznych, stosuje się modyfikację algorytmu Fouriera zwaną szybką transformatą Fouriera (ang. *FFT — Fast Fourier Transform*). Jest to powszechnie stosowany standard w pracy z widmem sygnału. Szczegółowe omówienie tego algorytmu można znaleźć w podręcznikach metod numerycznych. Wszystkie urządzenia wyświetlające widmo sygnału, na przykład wieże audio, wykonują prostą wersję transformaty Fouriera (FFT).

Warto przy okazji zauważyć, że funkcja $I(f)$, czyli widmo, zmienia się w czasie, ponieważ sygnał cały czas się zmienia — nie słyszymy przecież stale tego samego dźwięku. Kiedy jednak mówimy o widmie, mamy zatem na myśli widmo sygnału w danej chwili.

li, czyli takie, jakie miałyby sygnał, gdyby przez cały czas brzmiał tak samo. Dlatego, aby prezentować widmo, program GoldWave wyświetla jego animację. Z kolei program Audacity prezentuje średnie widmo sygnału w danym przedziale czasu.

Przyjrzymy się teraz kilku przykładom plików dźwiękowych i zaobserwujemy różnice w ich widmie. Zobaczymy też, jak można analizować widmo przy użyciu jednego z dwóch programów, które omawiamy — Audacity. Funkcjonalność programu GoldWave pokrywa się z funkcjonalnością programu Audacity. Dodatkowe elementy, których Audacity nie ma, omówimy w kolejnym rozdziale dotyczącym edycji plików audio.

W programie Audacity widmo sygnału dostępne jest po wybraniu polecenia *Analiza/Widmo*. Pokazuje się okienko dialogowe, w którym przedstawiono widmo sygnału oraz kilka opcji do wyboru (rysunek 3.6).

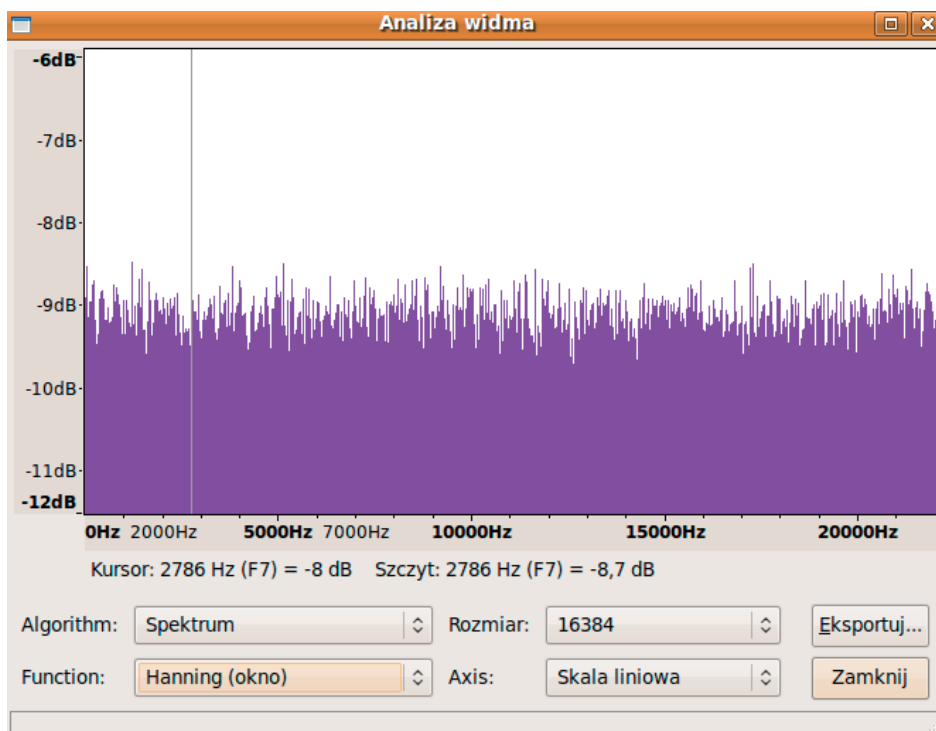
Rysunek 3.6. Widmo sygnału w programie Audacity

Największą część okna zajmuje wykres. Jest on wypełniony, podobnie jak podstawowy wykres sygnału dźwiękowego $I(t)$ w programie Audacity. Na osi poziomej oznaczono częstotliwość w Hz i kHz, na osi pionowej — natężenie dźwięku (podobnie jak wcześniej są to wartości ujemne, 0 to wartość maksymalna). Za pomocą myszy możemy zmieniać położenie linii pionowej na wykresie. Pełni ona funkcję wskaźnika i służy do odczytywania wartości z wykresu.

Pod wykresem znajduje się pasek z linią tekstu. Informuje on o aktualnym położeniu wskaźnika i o powiązanych z nim wartościach — natężeniu dźwięku dla danej częstotliwości i nazwie dźwięku ze skali muzycznej (tutaj jest to C8, ponieważ C8 w przybliżeniu odpowiada częstotliwości 4283 Hz). Dodatkowo podano informację o lokalnym maksimum — jeżeli przyjrzymy się wykresowi, to dostrzeżemy, że jest w nim wiele szczytów, czyli lokalnych maksimum. Właśnie do określenia najbliższego maksimum służy ta informacja.

Poniżej znajdują się dodatkowe opcje. Możemy zmienić typ wykresu z widma na wykres korelacji, a także zmienić metodę tworzenia widma. Opcjami tymi nie będziemy się tu zajmować. Najważniejsze dla nas jest widmo w wersji domyślnej (podstawowej). Przydatne mogą natomiast okazać się opcje zmiany skali z liniowej na logarytmiczną oraz zmiana rozdzielczości wykresu. Skala logarytmiczna rozciąga oś poziomą w pobliżu zera, dzięki czemu pomaga lepiej uchwycić zależności widma w zakresie najważniejszych, niskich częstotliwości. Z kolei zmiana rozdzielczości wykresu powoduje, że będzie on albo bardziej postrzępiony, czyli bardziej dokładny, ale trudniejszy w analizie, albo gładzszy. Warto poeksperymentować trochę z doбором tych parametrów i samemu zobaczyć, jakie uzyskuje się efekty.

W oknie znajduje się także przycisk *Eksportuj*, służący do zapisania wartości z wykresu do pliku tekstowego, który można później wykorzystać na przykład w innym programie.

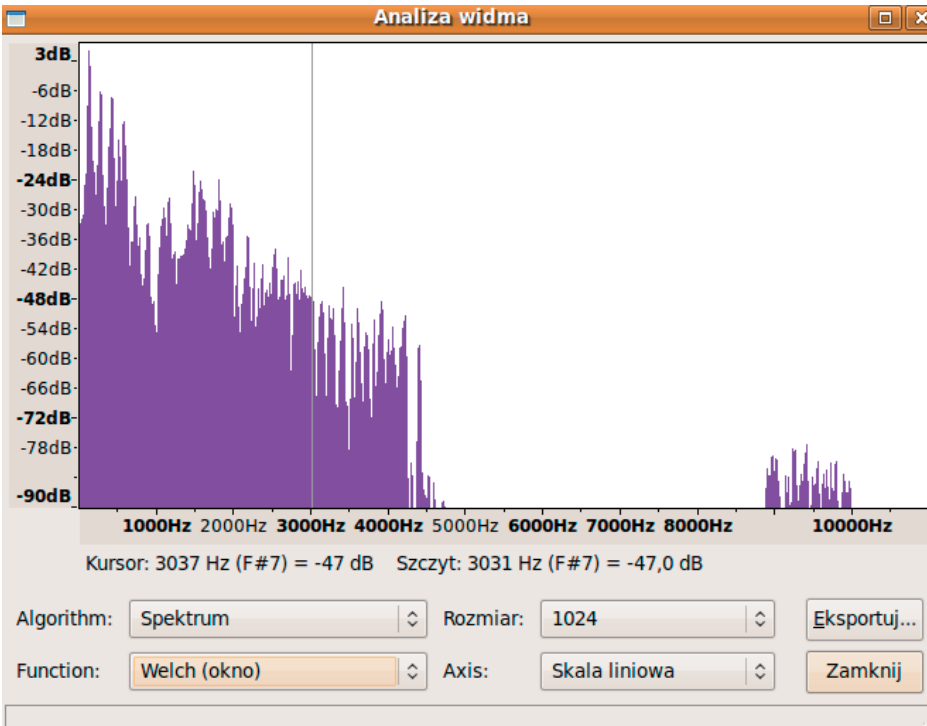

Rysunek 3.7. Widmo sygnału szumu białego

Jakie cenne informacje można odczytać z wykresu widma? Pliki muzyczne zazwyczaj mają bardzo podobne widmo. Wynika to z faktu, że w większości piosenek gra kilka instrumentów, występują też wokale i perkusja. Dźwięk jest zatem bardzo złożony i zawiera wiele maksimów lokalnych, które jednak nie dominują bardzo ponad pozostałe częstotliwości.

A co można powiedzieć o innych dźwiękach? Na rysunku 3.7 przedstawiono widmo dla szumu. Dźwięk ten można uzyskać w programie Audacity, wybierając polecenie *Generowanie tonu/Biały Szum*. Warto zwrócić uwagę na rozkład częstotliwości. Jest on całkowicie równomierny. Występują wprawdzie drobne wahania, pojawiają się niewielkie maksima, ale z dużą dokładnością można powiedzieć, że funkcja $I(f)$ jest stała. Taki szum nosi specjalną nazwę — jest to **szum biały**.

Przyjrzyjmy się z kolei widmu bardzo czystego dźwięku. Rysunek 3.8 przedstawia widmo gitary akustycznej. Zwraca uwagę stosunkowo niewielka liczba częstotliwości. Dokładność i sposób tworzenia wykresu nie oddają tego w pełni, ale widać, że w dźwięku gitary występują tylko niektóre, regularnie rozłożone częstotliwości. Nazywamy je **składowymi harmonicznymi**. Co więcej, gdyby połączyć linią maksima widma sygnału, to otrzymalibyśmy krzywą falującą lekko i opadającą. Nie byłaby to pozioma linia prosta, jak w wypadku szumu białego.

Rysunek 3.8. Widmo dźwięku gitary

W pewnym uproszczeniu możemy powiedzieć, że wszystkie dźwięki są podobne albo do szumu białego, albo do regularnych, czystych dźwięków, takich jak omówiony dźwięk gitary. Oczywiście rzeczywistość jest bardzo skomplikowana i często spotykane są dźwięki pośrednie, które zawierają elementy charakterystyczne zarówno dla szumu białego, jak i dla czystych dźwięków. Właśnie dlatego analiza widma pozwala dostrzec charakterystyczne cechy dźwięku, na przykład stopień zaszumienia.

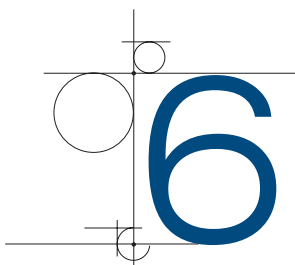
W kolejnym rozdziale wyjaśnimy, jak modyfikować pliki dźwiękowe. Pokażemy też, jak zmienia się wykres $I(t)$ oraz widmo sygnału po każdej takiej zmianie.

ĆWICZENIA

1. Pobierz z internetu dowolne pliki dźwiękowe. Otwórz je w programie Audacity. Patrząc tylko na widmo (nie odsłuchując), spróbuj odgadnąć, jakie dźwięki zostały nagrane w tych plikach.
2. Korzystając z programu Audacity, znajdź okresy ciszy w pliku dźwiękowym z poprzedniego ćwiczenia.
3. Otwórz w programie Audacity dowolny dźwięk. Przeanalizuj widmo sygnału. Zmień skalę wykresu na logarymiczną. Co zauważasz?
4. Pobierz z internetu lub samodzielnie nagraj dźwięk okłasków oraz szum wiatru. Jakie podobieństwa i różnice dostrzegasz w widmie obu dźwięków?

PYTANIA I POLECENIA KONTROLNE

1. Jakie cechy pliku dźwiękowego są ważne dla użytkownika?
2. Którym wykresem należy się posłużyć, by znaleźć okresy ciszy w pliku dźwiękowym — $I(t)$ czy $I(f)$?
3. Co to jest szum?
4. Dlaczego widmo jest istotnym narzędziem w analizie dźwięku?
5. Jakie są podstawowe różnice w widmie szumu i dźwięku czystego, na przykład gitary?

Oprogramowanie graficzne

- Jakie są popularne narzędzia do edycji obrazów?
- Przy użyciu jakich programów można tworzyć obrazy grafiki wektorowej?
- Jakie są możliwości i ograniczenia darmowych narzędzi graficznych?

Rozdział ten stanowi krótki przegląd narzędzi grafiki komputerowej. Dowiemy się z niego, jakie są ich podstawowe funkcjonalności, jakie możliwości oferują i jakich programów należy użyć do wykonania konkretnego zadania. Nie będziemy jednak wyjaśniać szczegółowo, jak wykonywać poszczególne operacje. Przykładowo omawiając programy grafiki rastrowej, wymienimy, jakie obiekty można za ich pomocą tworzyć i edytować, ale nie będziemy się zajmować tym, *jak* to robić. Tematowi temu poświęcono rozdział 8. podręcznika.

6.1. Rynek narzędzi grafiki komputerowej

Przez rynek narzędzi grafiki komputerowej rozumiemy wszystkie firmy zajmujące się tworzeniem oprogramowania do zastosowań graficznych i ich produkty. Rynek ten zaczął przybierać obecną formę na przełomie lat 80. i 90. XX wieku. Wtedy pojawiły się pierwsze wersje znanych i dominujących narzędzi, takich jak Adobe Photoshop czy CorelDRAW. Dynamiczny rozwój rynku narzędzi grafiki komputerowej był możliwy dzięki rozwojowi sprzętu komputerowego. Obecnie zastosowania grafiki komputerowej obejmują grafikę rastrową i wektorową, modelowanie scen trójwymiarowych (3D) i renderowanie realistycznych obrazów, projektowanie wspomagane komputerowo (tzw. narzędzia CAD), wizualizację danych i wyników, gry komputerowe i wiele innych. Do każdego z tych zastosowań opracowano szeroką gamę narzędzi. Zazwyczaj wiodącym narzędziem jest komercyjny produkt, za którym podążają darmowe programy.

Wśród przeglądarkarek plików graficznych popularne są programy IrfanView i ACDSee. Coraz częściej jednak użytkownicy komputerów osobistych rezygnują z instalacji do-

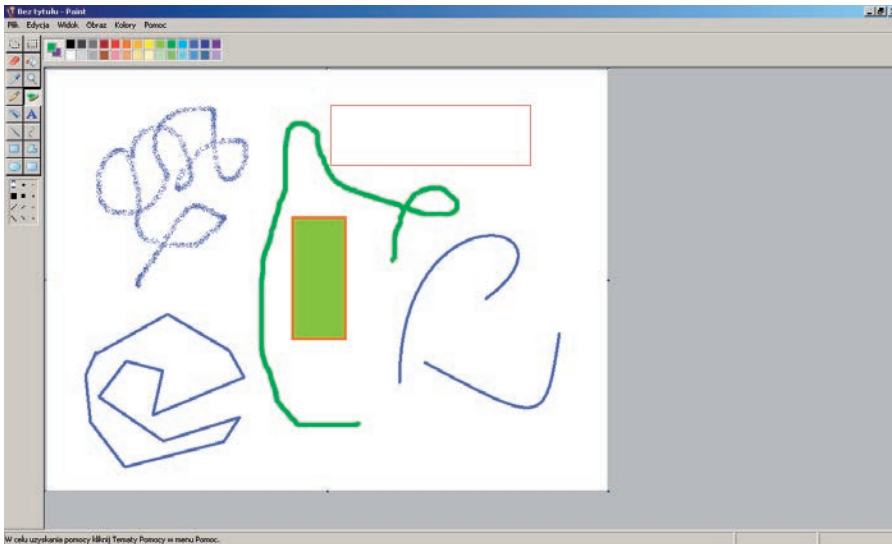
datkowej przeglądarki plików graficznych, poprzestając na prostych przeglądarkach dostarczanych wraz z systemem operacyjnym (np. Podgląd obrazów Microsoft Windows). W zakresie narzędzi do komputerowego wspomaganie projektowania dominującym produktem jest AutoCAD. Z uwagi jednak na specyfikę zastosowań dużą popularnością cieszą się programy dedykowane do konkretnych zadań — projektowania instalacji hydraulicznych, projektowania samochodów itd.

Popularne programy do renderowania scen trójwymiarowych (3D) to 3D Studio Max, LightWave oraz Maya. Coraz częściej jednak stosowane są darmowe narzędzia, na przykład POV-Ray. Programy te umożliwiają definiowanie skomplikowanych scen przy użyciu brył geometrycznych, zaimportowanych siatek modeli itd., a następnie ustawienie świateł i innych efektów na potrzeby wygenerowania realistycznie wyglądającego obrazu sceny.

Oprogramowanie służące do zadań grafiki rastrowej i wektorowej omówiono w dalszej części tego rozdziału.

6.2. Proste narzędzia graficzne

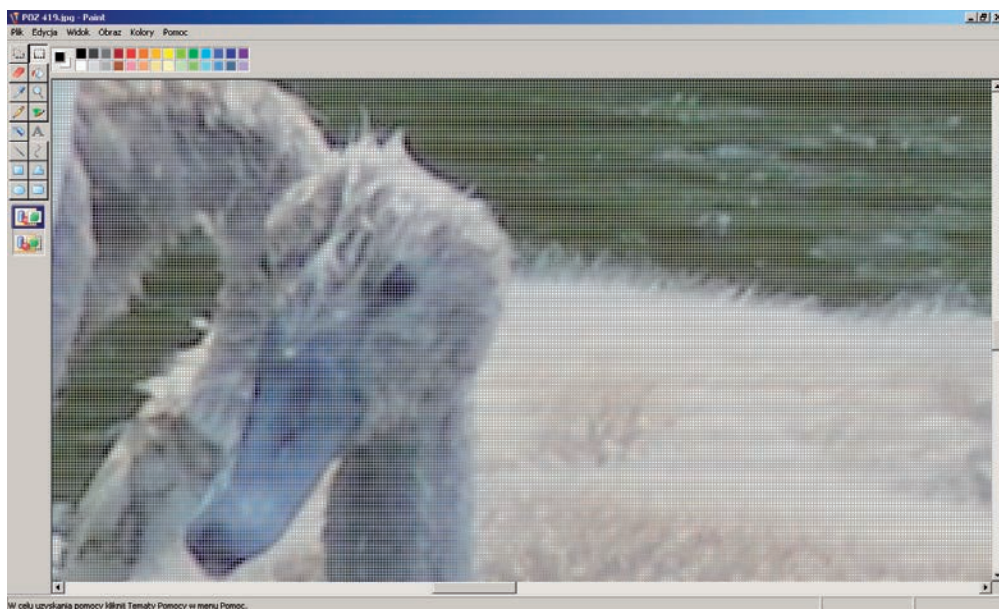
Jednym z najprostszych narzędzi grafiki komputerowej jest program Microsoft Paint (rysunek 6.1). Jest to narzędzie łatwe w użyciu, dostarczane wraz z systemem Microsoft Windows, dlatego zapewne większość użytkowników komputerów zetknęła się z nim w codziennej pracy. Microsoft Paint obsługuje grafikę rastrową. Umożliwia rysowanie prostych obiektów geometrycznych, takich jak odcinki, prostokąty, elipsy. Użytkownik ma także możliwość zaznaczenia fragmentu obrazu, skopiowania go i przeniesienia w inne miejsce.

Rysunek 6.1. Okno główne programu Microsoft Paint i różne obiekty narysowane za jego pomocą

Obraz tworzony lub edytowany w programie Microsoft Paint ma określony rozmiar (w pikselach, np. 640×480) oraz tryb kolorów — od 8-bitowego do 24-bitowego (tzw. tryb True Color). Warto pamiętać o tym parametrze, ponieważ w trakcie pracy może się okazać, że brakuje pewnego koloru. Wynika to po prostu z faktu, że liczba dostępnych kolorów zależy od możliwości trybu graficznego. Dobrze jest zatem wybrać odpowiednio wysoki tryb graficzny. Zakończywszy pracę z obrazem, zawsze możemy zapisać go w formacie z mniejszą liczbą dostępnych kolorów (więcej o formatach plików graficznych w następnym rozdziale).

Przydatną funkcją programu Microsoft Paint jest możliwość powiększenia lub zmniejszenia obrazu. Dostępne powiększenia sięgają zwykle 800%. Na powiększony obraz możemy nałożyć siatkę złożoną z granic pomiędzy pikselami (rysunek 6.2). Pozwala to na zmianę koloru pojedynczych pikseli i łatwe manipulowanie obrazem. Oczywiście w profesjonalnych zastosowaniach nikt nie edytowałby w ten sposób obrazu mającego miliony pikseli. Niemniej na potrzeby bardzo prostego retuszu może to wystarczyć. Zawsze przed sięgnięciem po zaawansowane narzędzia (co często wiąże się z wydaniem pieniędzy na ich zakup) warto sprawdzić, czy nie można tego samego zadania wykonać za pomocą prostszych, dostępnych za darmo programów.

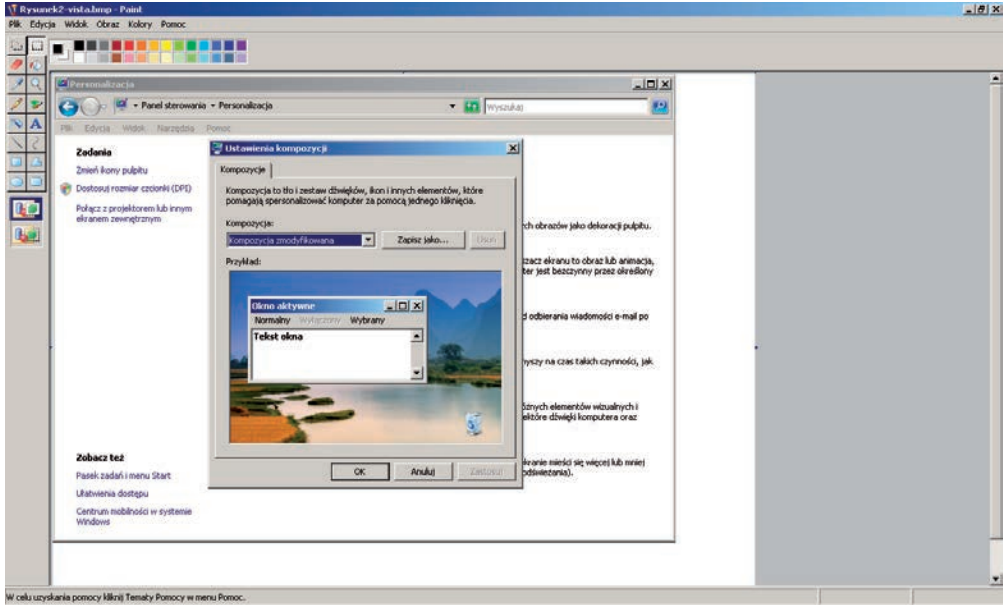

Rysunek 6.2. Powiększenie obrazu w programie Microsoft Paint. Widoczna jest siatka złożona z granic pomiędzy pikselami

Trzeba jednak szczerze powiedzieć, że Microsoft Paint jest programem zdecydowanie niewystarczającym do większości zastosowań — czy to profesjonalnych, czy amatorskich. Mimo to jest zaskakująco często używany. Do czego?

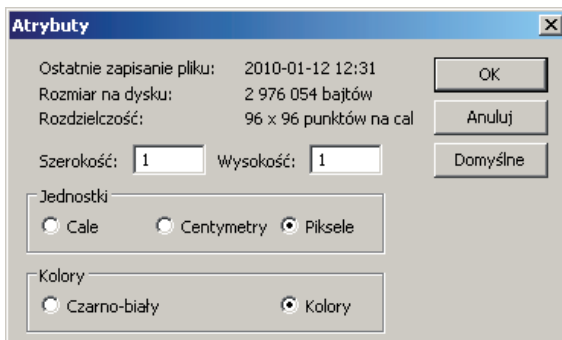
Tworząc zrzut ekranu (np. za pomocą kombinacji klawiszy *Alt+PrintScreen*), możemy zapisać go do pliku za pomocą programu Microsoft Paint. Aby tego dokonać, wystarczy

otworzyć program i wybrać z menu *Edycja* polecenie *Wklej* (lub nacisnąć kombinację klawiszy *Ctrl+V*). Niestety, często rozmiar obrazu ustawiony w programie Microsoft Paint będzie większy niż skopiowany obszar ekranu. Uzyskamy wówczas niepożądany efekt — plik tworzony w programie będzie zawierał biały, czysty obszar na prawo i poniżej wklejonego zrzutu ekranu (rysunek 6.3).

Rysunek 6.3. Zrzut z ekranu i biały obszar na prawo i poniżej. Efekt ten powstaje, ponieważ Microsoft Paint zapamiętuje ustawienia rozmiaru dla ostatnio otwartego pliku

Aby dopasować wielkość obrazu do wielkości wklejanego obszaru pobranego z ekranu, można najpierw, przed wklejeniem, zmienić rozmiar obrazu na minimalny. Służy do tego okno *Atrybuty* (rysunek 6.4) dostępne po wybraniu polecenia *Obraz/Atrybuty*. Teraz, gdy wkleimy zawartość do programu Microsoft Paint, rozmiar obrazu zostanie automatycznie powiększony do odpowiedniej wielkości.

Rysunek 6.4.

Okno, które w programie Microsoft Paint umożliwia ustawienie minimalnego rozmiaru obrazu przed wklejeniem

6.3. Narzędzia do zaawansowanej edycji obrazów

Jednym z podstawowych i najczęstszych zastosowań narzędzi grafiki komputerowej jest edycja zdjęć i innych obrazów. Pod pojęciem edycji rozumiemy filtrowanie obrazów, poprawianie kontrastu, dobieranie kolorów, dodawanie efektów specjalnych, usuwanie niedoskonałości obrazu (retusz) i inne modyfikacje. Operacje te wykonuje się standardowo we wszystkich agencjach prasowych, redakcjach, agencjach reklamowych i w działach marketingu. Nie ma chyba grafika komputerowego, który nigdy nie zajmowałby się edycją i retuszem obrazów.

Bardzo popularnym narzędziem komercyjnym w zakresie edycji obrazów jest Adobe Photoshop, obecnie dostępny najczęściej w wersji Creative Suite 4 (w skrócie CS4).

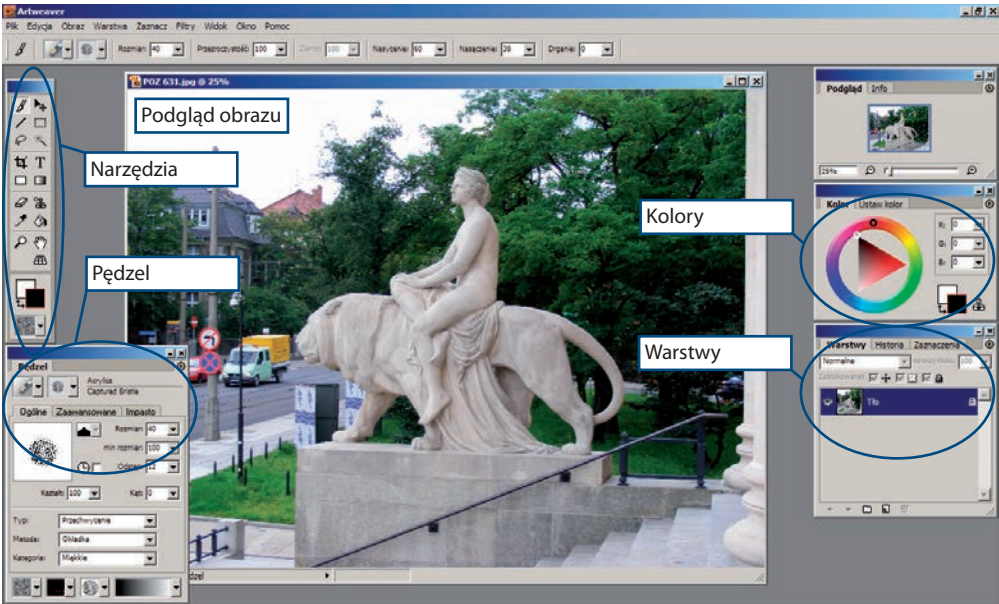
Granica pomiędzy grafiką wektorową i rastrową

Zaklasyfikowanie wielu programów, na przykład programu Adobe Photoshop, do narzędzi umożliwiających edycję obrazów jest sporym uproszczeniem. Program ten zawiera również pakiet funkcji i metod grafiki wektorowej i może być użyty do tworzenia obrazów (co szerzej omówiono w następnym podrozdziale). Przyjęty tu podział wynika przede wszystkim z faktu, że Adobe Photoshop historycznie był narzędziem do edycji obrazów. Poza tym warto odróżniać go od narzędzi przeznaczonych do grafiki wektorowej. W programie Adobe Photoshop funkcjonalność obsługi grafiki wektorowej stanowi niejako dodatek.

Biorąc pod uwagę obecny kierunek rozwoju narzędzi graficznych, tzn. dążenie do połączenia wielu funkcji w jednym, potężnym narzędziu, można spodziewać się dalszego zacierania granic między grafiką rastrową i wektorową w tym sensie, że coraz więcej programów będzie oferować i jedno, i drugie. Przykładem jest kierunek rozwoju pakietu Adobe Creative Suite. Jest to pełne środowisko do tworzenia i edycji obrazów, a nawet do tworzenia animacji i prostej obróbki dźwięku.

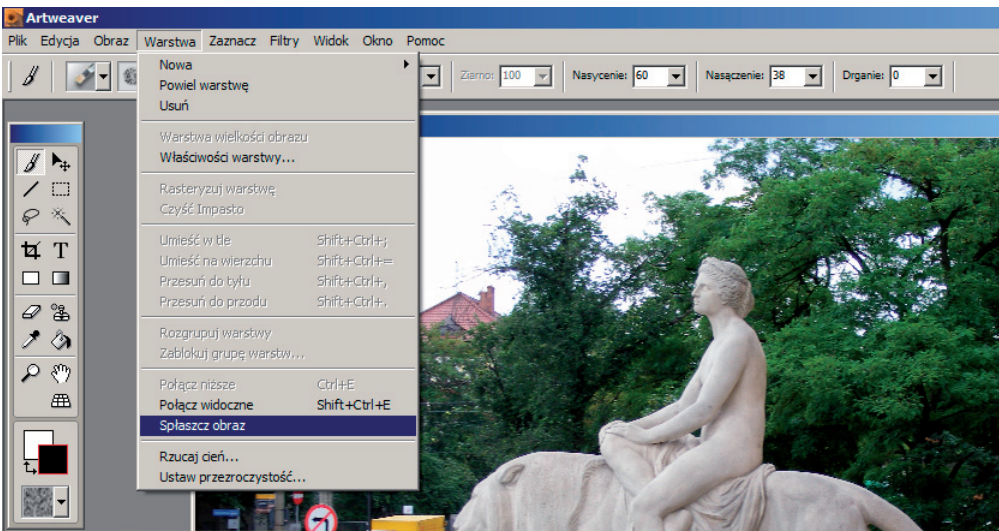
Z uwagi na duże zapotrzebowanie na programy do edycji obrazów i wysoką cenę komercyjnego Adobe Photoshop powstało wiele alternatywnych narzędzi dostępnych za darmo. Przykładami są chociażby Artweaver (bezpłatną wersję programu można pobrać ze strony www.artweaver.de) i GIMP (bezpłatną wersję programu można pobrać ze strony www.gimp.org). Obydwa narzędzia omówimy dokładniej w rozdziale 8., teraz przedstawimy jedynie interfejs użytkownika programu Artweaver.

W oknie programu Artweaver (rysunek 6.5) znajdują się dokowalne okienka umożliwiające dostęp do funkcji. Podstawowym narzędziem jest okno podglądu projektu, pozwalające na ocenę i sprawdzenie, czy efekt pracy jest zadowalający. Przybornik zawiera narzędzia do retuszu obrazów, które omówimy w rozdziale 8. Dostępne jest także okno wyboru koloru oraz okno z trzema zakładkami — *Warstwy*, *Historia* i *Zaznaczenia*.

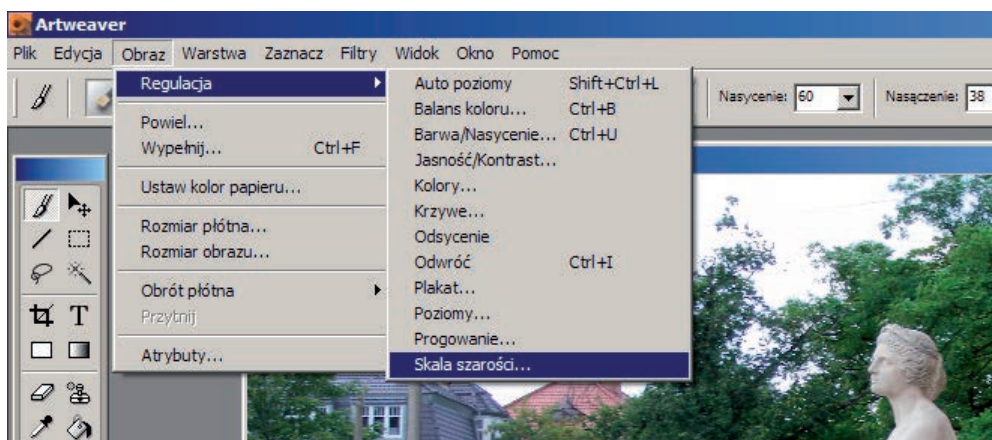
Rysunek 6.5. Interfejs użytkownika programu Artweaver

Warstwy to niezależne obrazy nałożone na siebie. Można wyobrazić je sobie jako pomalowane folie nałożone jedna na drugą. Programy do edycji obrazów operują na warstwach, ponieważ pozwala to na dużą elastyczność w tworzeniu efektów. Bez korzystania z warstw nie byłoby na przykład możliwe utworzenie specyficznych efektów działających tylko na wybranych kolorach. Na końcu pracy z programem należy jednak obraz spłaszczyć, tzn. połączyć wszystkie warstwy w jedną (rysunek 6.6).

Rysunek 6.6. Opcja spłaszczania obrazu w menu Warstwa

Przyjrzyjmy się jeszcze zawartości paska menu programu Artweaver. Menu *Warstwa* zawiera szereg funkcji do manipulowania warstwami. Menu *Filtry* umożliwia przekształcanie obrazów w określony sposób. Menu *Obraz* (rysunek 6.7) zawiera m.in. funkcje korekty kolorów, zmiany nasycenia czy ustawienia kontrastu.

Rysunek 6.7. Menu Obraz programu Artweaver

Szerzej omówimy funkcjonalność i zastosowanie programu Artweaver w rozdziale 8., ale już teraz zachęcamy do zapoznania się z jego możliwościami i samodzielnego wypróbowania różnych funkcji.

6.4. Narzędzia do tworzenia obrazów

Tworzenie obrazów zaczyna się zwykle od rysowania kształtów. Kształty zbudowane są z odcinków linii prostych, z krzywych (np. krzywych Beziera) lub innych obiektów, na przykład łuków okręgowych. Narysowany kształt jest następnie wypełniany i modyfikowany. Z wielu kształtów powstaje końcowy obraz, uzupełniony odpowiednim tłem i efektami specjalnymi.

6.4.1. Krzywe Beziera i krzywe Hermite'a

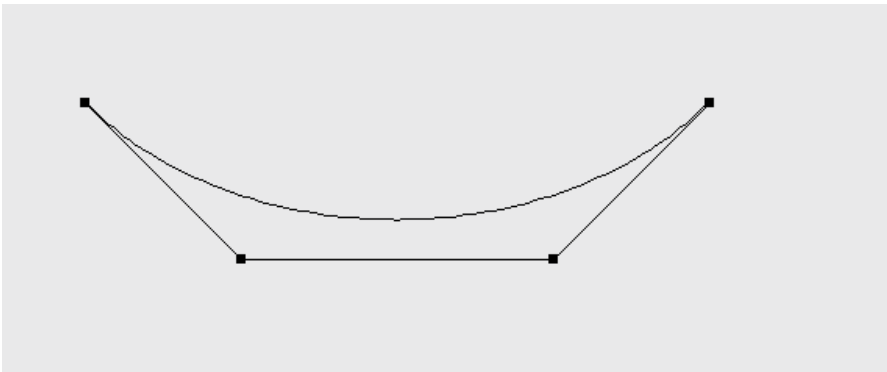
Jednym z podstawowych narzędzi grafiki wektorowej, służącym do definiowania kształtów, są **krzywe Beziera**. Można je łatwo modyfikować w sposób przewidywalny i intuicyjny; umożliwiają też definiowanie szerokiej klasy kształtów. Właśnie dlatego są one tak przydatne i popularne. Krzywa Beziera jest opisana przez punkty kontrolne, które połączone, tworzą łamaną Beziera (nazywaną też wielobokiem Beziera). Łamana ta jest o tyle ważna, że dobrze przybliża kształt samej krzywej. Patrząc na łamaną, możemy łatwo odgadnąć, jak będzie wyglądać sama krzywa. Co więcej, dowolne przekształcenie krzywej (w matematyce przekształceniem nazywamy m.in. obrót, zmianę skali, przesunięcie i odbicie symetryczne) jest równoważne przekształceniu łamanej. W praktyce oznacza to, że aby na przykład wykonać obrót skomplikowanej krzywej o pewien kąt, nie musimy obliczać nowego położenia każdego punktu krzywej po

obrocie. Wystarczy, że obliczymy nowe położenia punktów kontrolnych i narysujemy krzywą przez nie zdefiniowaną.

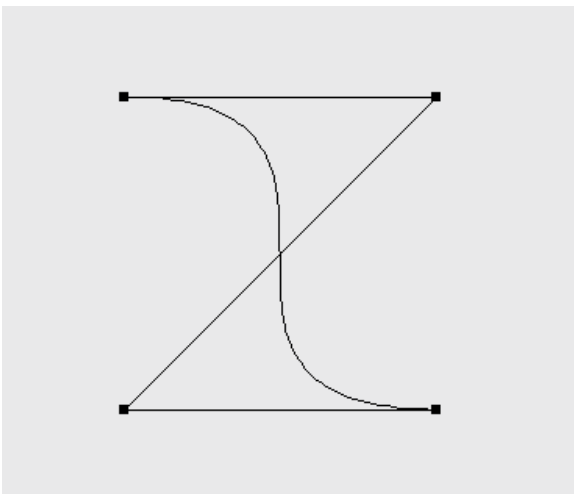
Inną ważną własnością krzywych Beziea jest to, że krzywa zaczyna się w pierwszym punkcie kontrolnym i kończy w ostatnim, czyli przechodzi przez pierwszy i ostatni punkt kontrolny. Cechę tę możemy wykorzystać, aby połączyć dwie krzywe Beziea w ciągłą linię. Wystarczy w tym celu połączyć ostatni punkt kontrolny pierwszej krzywej z pierwszym punktem kontrolnym drugiej.

Krzywe Beziea mogą mieć różną liczbę punktów kontrolnych. Najczęściej spotykamy krzywe Beziea o czterech punktach kontrolnych.

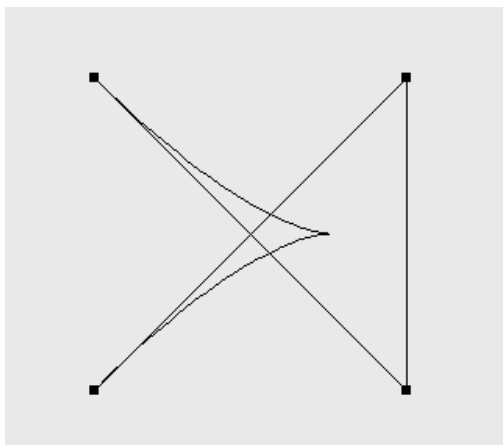
Poniżej na rysunkach 6.8 do 6.10 przedstawiono krzywe Beziea dla trzech różnych konfiguracji punktów kontrolnych.

Rysunek 6.8. Krzywa Beziea z zaznaczonymi punktami kontrolnymi i wielobokiem Beziea

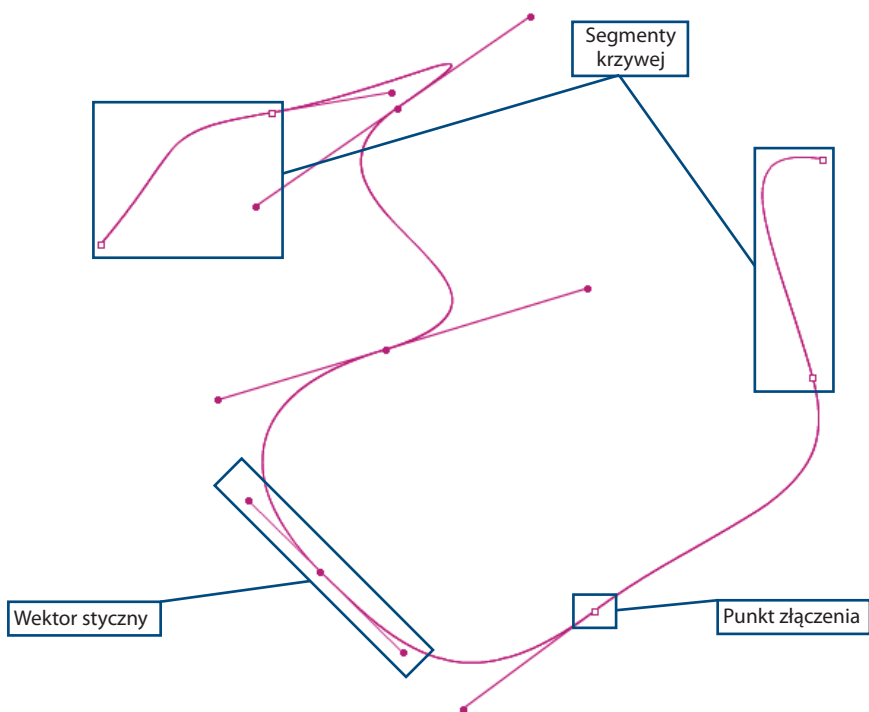

Rysunek 6.9. Krzywa Beziea dla innej konfiguracji punktów kontrolnych. Warto zwrócić uwagę, jak krzywa przybliża kształt swojego wieloboku

Rysunek 6.10.

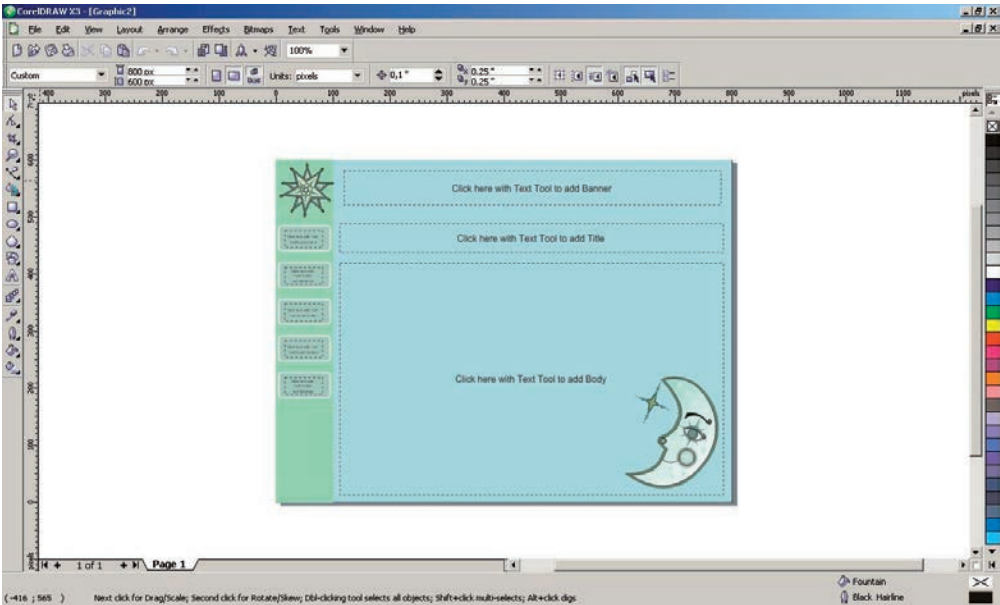
Krzywa Bezierra zawierająca ostrze

W praktyce spotykamy jednak najczęściej nie tyle krzywe Bezierra, co krzywe Hermite'a (rysunek 6.11). Są to również krzywe oparte na wielomianach trzeciego stopnia, ale ich definiowanie opiera się nie na czterech punktach kontrolnych, lecz na dwóch. Dodatkową informację o kształcie przenoszą dwa wektory styczne do krzywej w zadanych punktach.

Rysunek 6.11. Krzywe Hermite'a.

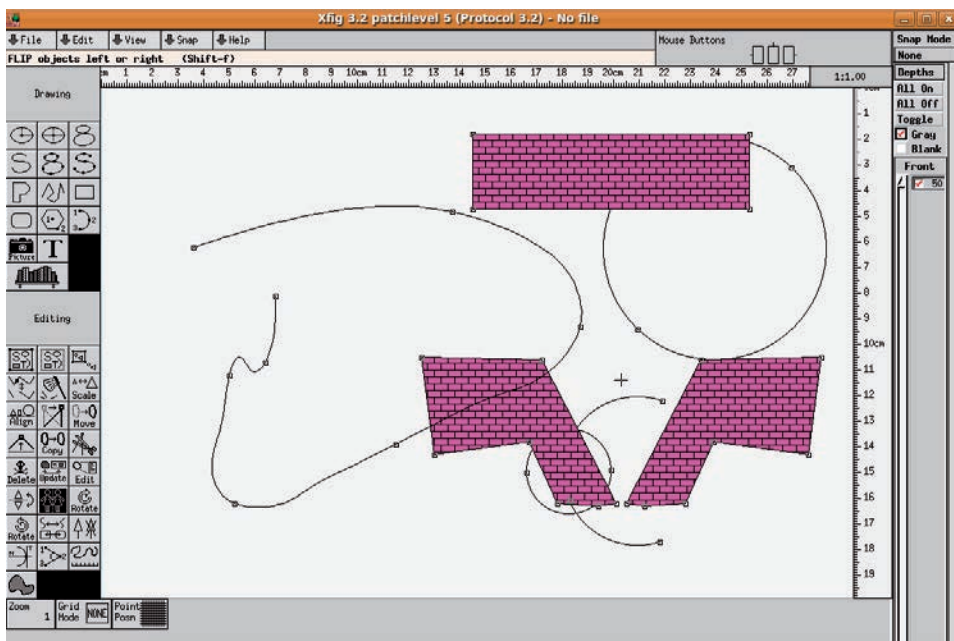
Rysowane kształty, jak łatwo się domyślić, są zazwyczaj obiektami wektorowymi. Rzeczywiście, tworzenie obrazów to domena przede wszystkim grafiki wektorowej. Najpopularniejszym narzędziem z zakresu grafiki wektorowej jest CorelDRAW. Oprogramowanie to jest rozwijane już od 1991 roku. Popularną wersją używaną obecnie jest X4. CorelDRAW umożliwia rysowanie złożonych kształtów za pomocą bogatej palety narzędzi.

Jak pamiętamy z poprzedniego rozdziału w grafice wektorowej obiekty opisywane są w sposób matematyczny. Okrąg mógłby być opisany przez podanie jego promienia i środka. Kształt projektowanego samolotu natomiast mógłby być opisany krzywymi — na przykład krzywymi Beziera. W grafice wektorowej krzywe odgrywają bardzo ważną rolę.

Rysunek 6.12. Widok okna programu CorelDRAW. Środkowa część okna to obszar roboczy. Po lewej stronie domyślnie znajduje się przybornik narzędzi

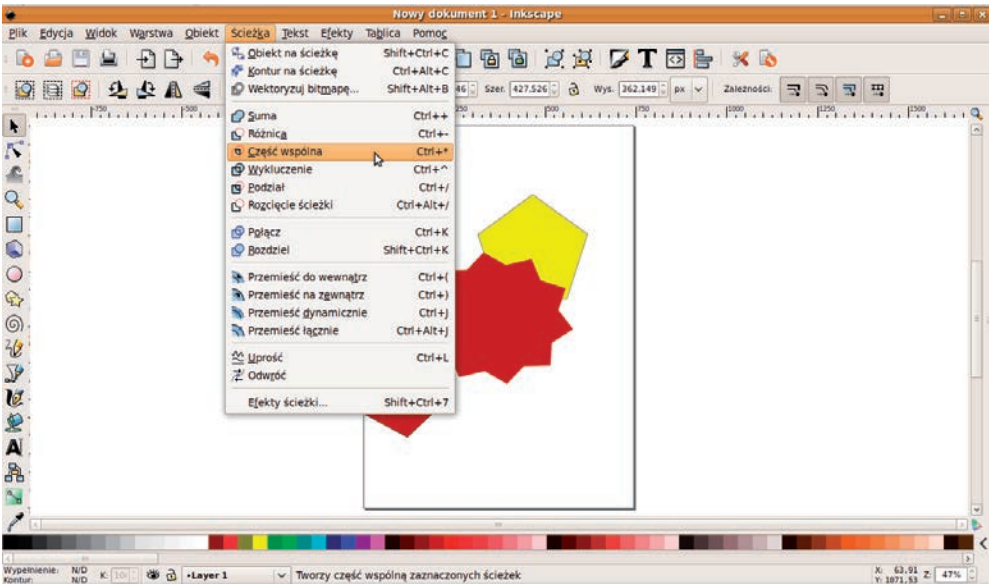
Jest to jednak narzędzie komercyjne i stosunkowo drogie. Darmową alternatywą jest program Xfig, popularny przede wszystkim na platformie Linux (choć istnieje też wersja dla systemów Microsoft Windows). Xfig oferuje przyzwoity podzbiór funkcjonalności programu CorelDRAW i wystarcza do wielu prostych zastosowań (rysunek 6.13). Program Xfig można pobrać ze strony <http://www.xfig.org>.

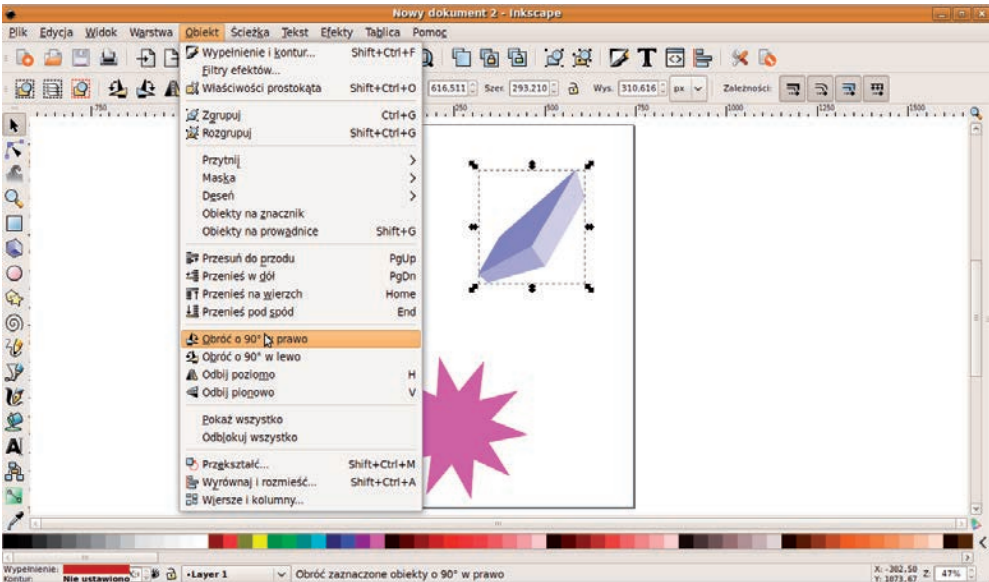
Rysunek 6.13. Okno programu Xfig

Jeszcze inną, znacznie bardziej zaawansowaną i darmową alternatywą dla programu CorelDRAW jest stale rozwijany program Inkscape (rysunki 6.14 i 6.15). W chwili obecnej nie dorównuje on jeszcze funkcjonalnością i działaniem komercyjnemu CorelDRAW, niemniej tempo rozwoju pozwala mieć nadzieję, że wkrótce jego możliwości zapewnią odpowiedni warsztat pracy nawet bardzo wymagającemu grafikowi. Już obecnie Inkscape pozwala na tworzenie skomplikowanych kształtów, edytowanie krzywych, zaawansowane transformacje obiektów i złożone operacje na tekstach. Program Inkscape można pobrać ze strony <http://www.inkscape.org>.

Wyboru odpowiedniego narzędzia należy dokonać w zależności od zastosowań i potrzeb. Warto najpierw rozważyć wykorzystanie darmowego oprogramowania. W wielu wypadkach jego możliwości okazać się mogą w zupełności wystarczające. Pod niektórymi względami darmowe oprogramowanie przewyższa produkty komercyjne. Być może jednak okaże się konieczne użycie produktu komercyjnego. Pozostaje wówczas rozważny wybór producenta i produktu. Tak jak różne narzędzia stolarskie służą do różnych prac, na przykład piła do cięcia, a młotek do wbijania gwoździ, tak różne programy graficzne przydają się do różnych zadań. Inne narzędzie wybierzemy do tworzenia obrazów wektorowych, inne do retuszu zdjęć, a jeszcze inne do komputerowo wspomaganego projektowania.

Rysunek 6.14. Okno programu Inkscape z rozwiniętym menu zawierającym narzędzia do operacji logicznych na obiektach. Za ich pomocą można na przykład wyznaczyć przecięcie dwóch wielokątów

Rysunek 6.15. Program Inkscape — transformacje obiektów

ĆWICZENIA

1. Za pomocą programu Microsoft Paint zapisz do pliku graficznego zrzut z ekranu.
2. Zainstaluj (uruchom) wybrany program do tworzenia grafiki wektorowej, a następnie spróbuj z jego pomocą narysować nieskomplikowane krzywe.
3. Sprawdź wymagania sprzętowe znanych Ci programów do edycji zdjęć.

PYTANIA I POLECENIA KONTROLNE

1. Do czego można wykorzystać program Microsoft Paint?
2. Jakie znasz programy do edycji obrazów?
3. Dlaczego istnieje potrzeba tworzenia produktów alternatywnych wobec standardu Adobe Photoshop?
4. Do czego służy program Xfig?
5. Alternatywą dla jakiego komercyjnego produktu może być program Inkscape?
6. CorelDRAW jest narzędziem grafiki wektorowej czy rastrowej? A Adobe Photoshop? Uzasadnij odpowiedź.

Skorowidz

&&, 166
/* */, 160
//, 160
||, 167
3D Studio Max, 75

A

AAC, 24
AC-3, 24
ACDSee, 74
Actions, 174
ActionScript, 122, 155

Adobe Flash, 121, 122
  3D Rotation Tool, 127
  3D Translation Tool, 127
  Actions, 174
  ActionScript, 155
  Add Anchor Point Tool, 127
  Add Classic Motion Guide, 149
  Align, 129
  animacja, 139
  animacja flagi łopoczącej na wietrze, 148
  animacja kształtu, 147
  animacja ruchu obiektu po liniach pomocniczych, 149
  animacja za pomocą ścieżki ruchu, 145
  automatyczna animacja ruchu, 146
  Basic Motion, 146
  Behaviors, 175, 178
  biblioteki, 176
  Black and White, 128, 129
  Bone Tool, 128
  Brush Tool, 128
  Button, 144
  Clear keyframes, 145
  Convert Anchor Point Tool, 127
  Convert to Symbol, 143
  Create classic tween, 150
  Create Motion Tween, 145, 146
  Create New, 123
  Create Shape Tween, 148, 149
  Deco Tool, 128, 176
  definiowanie krzywych, 135
  definiowanie zdarzeń, 179
  Delete Anchor Point Tool, 127
  edytor ruchu, 146
  efekty tekstu, 136
  Embed FLV in SWF and play in timeline, 152
  Envelope, 134
  Eraser Tool, 128
  Eyedropper Tool, 128
  Fill Color, 128
  filmy, 151
  FLV, 152
  FPS, 125
  Free Transform Tool, 127, 132, 133
  Gradient Transform Tool, 127
  grafika, 144
  Graphic, 144
  gwiazdy, 131
  Hand Tool, 128
  Import to Library, 176
  Import Video, 151
  importowanie filmów, 151
  Ink Bottle Tool, 128

- Insert Keyframe, 141
- interfejs użytkownika, 124
- klasyczne linie pomocnicze ruchu, 149
- klatki, 125
- klip filmowy, 143
- konwersja kształtu na symbol, 143
- krzywe, 135
- krzywe Hermite'a, 131, 135
- kształty, 128, 130
- Lasso Tool, 127
- Line Tool, 127
- linie, 131
- linie pomocnicze ruchu, 149
- Loop, 142
- łamana, 128
- Mask, 126
- maski, 126
- menu kontekstowe warstwy, 126
- Motion Editor, 146
- Movie clip, 143
- obrót, 147
- obwiednia, 134
- okrąg, 130
- ołówek, 135
- Orient to Path, 150
- oś czasu, 124
- Oval Primitive Tool, 128
- Oval Tool, 128
- Paint Bucket Tool, 128
- pasek menu, 124
- Pen Tool, 127, 135
- Pencil Tool, 128, 131
- pióro, 135
- pochylenie, 147
- podgląd animacji, 142
- Polystar Tool, 128, 131
- porządkowanie obiektów, 129
- procedury obsługi zdarzeń, 175, 178
- projekt, 123
- Properties, 126
- prostokąt, 129
- prostokąt z zaokrąglonymi rogami, 130
- przekształcanie swobodne, 133
- przybornik narzędzi, 126
- przycisk, 144
- przycisk Dalej, 178
- przycisk Wstecz, 178
- Rectangle Primitive Tool, 128, 130
- Rectangle Tool, 128, 129
- Rewind, 142
- Rotation, 147
- rotoskopia, 151, 152
- rysowanie krzywej, 136
- rysowanie kształtów, 128, 129
- Save As, 124
- Scale, 146
- scena, 124
- Selection Tool, 127
- Shape Tween, 147
- skalowanie obiektu, 133, 146
- Skew, 147
- Snap to Objects, 128
- statyczne obiekty graficzne, 129
- Step backward one frame, 142
- Step forward one frame, 142
- sterowanie odtwarzaniem, 142
- Stop/Play, 142
- Stroke Color, 128
- Subselection Tool, 127
- Swap Colors, 129
- SWF, 142
- symbole, 143
- ścieżka ruchu, 144
- tekst, 136
- Test Movie, 129, 142, 147, 148, 152
- Test Scene, 129
- testowanie animacji, 142
- Text Tool, 127, 136
- Timeline, 124
- transformacje obiektów, 132, 146
- transformacje trójwymiarowe, 127
- Transformation, 146
- tryb doklejania do obiektów, 128
- tworzenie animacji, 139
- tworzenie statycznych obiektów graficznych, 129
- tworzenie symboli, 143
- typy symboli, 143
- ukrywanie warstw, 177
- uruchamianie animacji, 129
- warstwy, 125, 144
- wielokąt, 131
- właściwości, 126
- właściwości linii, 127
- współczynnik FPS, 125
- wstawianie klatek kluczowych, 140
- wyбір projektu, 123
- wyciąganie obiektu, 132
- wypełnianie obszaru kolorem, 128
- wyświetlanie animacji w pętli, 142
- zapisywanie projektu, 124
- zmiana ustawień liczby klatek na sekundę, 125
- Zoom Tool, 128
- Adobe Photoshop, 74, 78
- Adobe Premiere, 204
- Add Track, 215
- Band Slide, 224
- Capture, 205
- Copy, 219
- Dissolve, 222
- dodawanie efektów, 220
- dodawanie napisów, 228
- dodawanie ścieżek, 215
- edycja marszcząca, 217, 218
- edycja tocząca, 217, 218
- edycja wideo, 213
- efekt płaskorzeźby, 227
- efekty, 220
- efekty przejścia, 221
- efekty z wykorzystaniem klatek kluczowych, 226
- Effect Controls, 226
- Emboss, 227
- Hand Tool, 220
- Import, 215
- import sekwencji wideo, 215
- interfejs użytkownika, 214
- klip wideo, 215
- Monitor, 214
- monitor programu, 214
- montaż filmu, 213
- nakładanie klipów, 216
- napisy, 228
- narzędzia edycyjne, 216
- okienko podglądu, 215
- oś czasu, 214, 215
- Page Peel, 223
- panel kontrolny efektów, 226
- Paste, 219
- Paste Insert, 219
- Pen Tool, 220
- podgląd wideo źródłowego, 214
- przechwytywanie wideo, 205
- Rate Stretch Tool, 219
- Razor Tool, 219
- Ripple Edit Tool, 217
- Rolling Edit Tool, 217

- Adobe Premiere
   rozcinanie klipu, 219
   rozdzielenie dźwięku i obrazu, 233
   sekwencja wideo, 215
   Selection Tool, 217
   Slide Tool, 220
   Slip Tool, 220
   Spherize, 223
   style tekstu, 230
   synchronizacja ścieżki dźwiękowej, 233
   Timeline, 214
   Track Select Tool, 217
   tworzenie napisów, 229
   tworzenie połączeń między klipami, 216
   Unlink, 233
   Venetian Blinds, 224
   Video Transitions, 221
   Wipe, 222
   wklejanie, 219
   zaznaczanie klipu wideo, 217
   Zoom Tool, 220
- Adobe Title Designer, 229
   panel narzędzi ogólnych, 232
   style tekstu, 230
   szablony, 232
   Title Actions, 230
   Title Properties, 231
   Title Styles, 230
   Title Tools, 229
   tworzenie napisu, 232
- Advanced Audio Coding, 24
- AI, 94
- algorytmy
   FFT, 17
   kompresja audio, 17
   kompresja wideo, 186
- aliasing, 63
- ALLPlayer, 191
- analiza plików dźwiękowych, 28
   natężenie dźwięku, 30
   składowe harmoniczne, 35
   szum biały, 34, 35
   widmo sygnału, 32
   wyszukiwanie ciszy i uderzeń, 31
- analogowy zapis dźwięku, 14
- AND, 166
- animacja, 121, 140
   ActionScript, 175
   Adobe Flash, 139
   animacja GIF, 91
   animacja interaktywna, 175
- animacja kształtu, 147
   animacja ruchu obiektu po liniach pomocniczych, 149
   animacja za pomocą ścieżki ruchu, 145
   czas wykonania animacji, 125
   flaga łopocząca na wietrze, 148
   Flash, 121
   klatka kluczowa, 140
   klatki, 125, 140
   liczba klatek na sekundę, 140
   pętla, 142
   SWF, 142
   symbole, 143
   ścieżka ruchu, 144
   tworzenie, 139, 175
   warstwy, 144
   współczynnik FPS, 125, 140
- antialiasing, 64
- archiwizacja zdjęć, 96
- Array, 160
- artefakty
   JPEG, 92
   MP3, 23
- Artweaver, 70, 78
   filtrowanie obrazów, 106
   filtry, 80
   Gradient, 102
   interfejs użytkownika, 79
   montaż obrazów, 114
   narzędzia do rysowania, 101
   Narzędzie kształtów, 102
   pędzle, 101
   skalowanie obrazu, 116
   spłaszczanie obrazu, 79
   warstwy, 79, 80
   wypełnianie obiektów, 102
   zmiana rozmiaru, 116
- Audacity, 25
   analiza plików dźwiękowych, 29
   dodawanie ścieżek, 39
   edycja plików dźwiękowych, 38
   efekty dźwiękowe, 40
   filtry, 41
   konwersja plików audio, 26
   pasek narzędzi, 30
   Silence Finder, 31
   widmo sygnału, 32, 33
   wyszukiwanie ciszy i uderzeń, 31
   zmiana obwiedni sygnału, 39
- Audio Video Interleave, 188
- auditory masking, 18
- AutoCAD, 75
- automatyczna animacja ruchu, 146
- AVCHD, 208
- AVI, 188
- B**
- backmasking, 43
- Band Slide, 224
- barwa koloru, 70, 71
- bitrate, 19, 187
- Blu-ray, 192, 208
- błędy kompresji JPEG, 92
- błędy składni, 157
- BMP, 87, 97
- Boolean, 158
- C**
- CakeWalk, 51
- CamStudio, 197
- capture, 204
- CBR, 23
- CCD, 199
- CD Audio, 19
- CDR, 94
- Change speed, 46
- Change tempo, 46
- Charge Coupled Device, 199
- Chebyshev Distortion, 47
- CIE XYZ, 72
- CMY, 68, 69
- CMYK, 69
- Constant Bit Rate, 23
- Constant Signal Generator, 47
- convert, 96, 117
- CorelDRAW, 74, 83, 103
   tworzenie obiektów graficznych, 103
- Create Shape Tween, 148
- cyfrowa kamera wideo, 198
   nagrywanie sekwencji wideo, 201
   transfer danych do komputera, 203
- cyfrowy zapis dźwięku, 15
- czas wykonania animacji, 125
- częstotliwości słyszalne dźwięku, 16
- częstotliwość dominująca, 29
- częstotliwość próbkowania, 15

D

dB, 30
 DCT, 93
 decybel, 30
 definiowanie zdarzeń, 179
 deformacja obrazu, 108
 dekodowanie, 189
 dekrementacja, 162, 163
 Desktop Publishing, 91
 Digital (AC-3), 187
 Digital Rights Management, 191
 Digital8, 199
 Dissolve, 222
 DivX, 186, 193
 dodawanie tekstu do obrazu, 113
 Dolby Digital, 193
 Dolby Stereo, 187
 Dots Per Inch, 62
 do-while, 164
 DPI, 62
 DragOut, 172
 DragOver, 172
 DRM, 191
 DTP, 91
 DVD, 186, 187
 DVD-Audio, 22
 DVD-Video, 192, 207, 208
   menu, 210
   rozdziały, 209
 dymki, 172
 dyskretna transformacja
   kosinusowa, 93
 dźwięk, 13, 203
   AAC, 24
   AC-3, 24
   algorytmy kompresji, 17, 18
   analiza plików dźwiękowych, 28
   barwa, 17
   CD Audio, 19
   cisza, 31
   częstotliwości słyszalne, 16
   częstotliwość próbkowania, 15
   decybel, 30
   edycja plików dźwiękowych, 37
   FLAC, 18
   formaty plików audio, 21
   jakość dźwięku cyfrowego, 18
   kanały, 14
   kodeki, 190
   kompresja audio, 17

kompresja MP3, 22
 konwersja między formatami, 25
 maskowanie tonów, 18
 metadane pliku, 22
 MIDI, 24, 55
 montaż plików, 51
 MP3, 18, 22
 natężenie, 14, 30
 problem kwantyzacji, 16
 próbki, 15
 próbkowanie, 15, 18
 przepływność, 19
 Real Audio, 24
 składowa, 16
 składowe harmoniczne, 35
 stereo, 14
 synchronizacja ścieżki
   dźwiękowej, 233
 szum, 29
   szum biały, 34
   ścieżka, 39
   tablica próbek, 55
   tagi, 22
   transmisja strumieniowa, 24
   uderzenia, 31
   WAVE, 21
   Wavetable, 55
   widmo, 17, 32
   WMA, 24
   wysokość, 17
   zapis analogowy, 13, 14
   zapis cyfrowy, 13, 15

E

Echo, 42
 edycja krzywych tonalnych, 111
 edycja marszcząca, 217, 218
 edycja obrazów, 78
 edycja plików dźwiękowych, 37, 38
   backmasking, 43
   brama, 48
   Change speed, 46
   Change tempo, 46
   Chebyshev Distortion, 47
   Constant Signal Generator, 47
   dodawanie efektów, 52
   dodawanie ścieżki
   dźwiękowej, 39
 Echo, 42
 efekt odwrócenia, 42, 43
 efekty, 40
 Equalization, 43
 Fade In/Fade Out, 44
 filtr dolnoprzepustowy, 41
 filtr górnoprzepustowy, 41
 filtr wzmacniający sygnał, 41
 Flanger, 51
 Gate, 48
 generator stałego sygnału, 47
 High Pass Filter/Low Pass
   Filter, 41
 interpolacja, 51
 Interpolate, 51
 Karaoke, 45
 Korekcja graficzna, 43
 mechanizacja głosu, 51
 Mechanize, 50
 montaż plików dźwiękowych, 51
 nakładanie wielu dźwięków
   na siebie, 40
 Narastanie poziomu/
   Wyciszanie, 44
 Noise Removal, 43
 obwiednia, 38
 Odszumiacz, 43
 odszumienie dźwięku, 52
 Odwróć w czasie, 42
 płyty winylowe, 47
 Reverse, 42
 Simple Amplifier, 41
 usuwanie szumów, 43
 Vinyl, 47
 Wahwah, 45
 wyciszenie wokalu, 45
 Wzmacniaj, 41, 53
 wzmocnienie, 41
 zestawienie dźwięków, 52
 zmiana amplitudy sygnału, 38
 Zmień prędkość, 46
 Zmień tempo, 46
 zniekształcenie Czebyszewa, 47
 edycja plików graficznych, 100
 deformacja obrazu, 108
 dodawanie tekstu, 113
 edycja krzywych tonalnych, 111
 efekt odcisku kolorowego, 107
 efekt pofalowania, 108
 efekt rybiego oka, 108
 efekt soczewki, 108
 efekt solaryzacji, 107
 efekty, 105
 efekty zakłóceń, 108
 filtrowanie, 105
 filtry funkcyjne, 105

- edycja plików graficznych
   filtry otoczeniowe, 105
   grafika wektorowa, 103
   krzywe, 104
   Łatka, 111
   Magiczna różdżka, 112
   montaż obrazów, 114
   naprawa usterek obrazu, 111
   przygotowanie obrazów
     na potrzeby stron
     internetowych, 115
   retusz, 111
   rysowanie obiektów, 100
   skalowanie obrazu, 116
   Tolerancja, 112
   usuwanie rozmycia, 106
   usuwanie szumu, 106
   usuwanie tła zdjęcia, 112
   wygładzanie obrazu, 109
   wykrywanie krawędzi, 110
   wyostrzanie, 106
   wypełnianie kolorem, 102
   wypełnianie teksturą, 102
   zmiana rozmiaru, 116
 edycja tocząca, 217, 218
 edycja wideo, 213
 edytor, 37
 efekt odcisku kolorowego, 107
 efekt połowiania, 108
 efekt rybiego oka, 108
 efekt schodków, 63
 efekt soczewki, 108
 efekt solaryzacji, 107
 efekty dźwiękowe, 40
 efekty graficzne, 105
 efekty przejścia, 210, 221
 efekty wideo, 220
 eksport filmu na płytę DVD, 207
 else, 162
 Emboss, 227
 enkoder, 23
 Equalization, 43
- F**
- Fade In/Fade Out, 44
 False, 166
 Fałsz, 166
 Fast Fourier Transform, 17, 32
 FFT, 17, 32
 filmowanie, 201
 filtr dolnoprzepustowy, 41
 filtr górnoprzepustowy, 41
 filtrowanie obrazów, 105
 filtry funkcyjne, 105
- filtry otoczeniowe, 105
 FLAC, 18
 Flanger, 51
 Flash, 121, 200
 Flash Video, 194
 FLV, 152, 194
 for, 165
 formaty plików audio, 21
   AAC, 24
   konwersja między formatami,
     25
   MIDI, 24
   MP3, 22
   RA, 24
   Real Audio, 24
   RM, 24
   WAVE, 21
   WMA, 24
 formaty plików graficznych, 87
   AI, 94
   archiwizacja zdjęć, 96
   BMP, 97
   CDR, 94
   GIF, 90, 97
   JPEG, 92, 98
   konwersja między formatami,
     94
   mapa bitowa, 87
   PDF, 94
   pliki do ponownej edycji, 96
   PNG, 93, 98
   PSD, 94
   strony internetowe, 96
   SVG, 94
   TIFF, 91
   wybór formatu, 96
 formaty plików wideo, 185
   AVI, 188
   DivX, 186, 193
   DVD-Video, 192
   FLV, 194
   format kontenerowy, 188
   MOV, 194
   MPEG, 190
   MPEG-2, 190
   MPEG-4, 191
   QuickTime, 194
   SVCD, 192
   VCD, 192
   wybór formatu, 194
 FPS, 125, 140, 185
 Frames Per Second, 125
 Free Lossless Audio Codec, 18
 Full HD, 187
 function, 168
- funkcje, 167
   wywołanie, 169
   zwracanie wyniku, 168
- G**
- Gate, 48
 generator stałego sygnału, 47
 GIF, 90, 97
   animacje, 91
 GIMP, 78
   edytor krzywych tonalnych,
     111
   filtry, 109
   Łatka, 111
 głębia bitowa, 63
 głośność, 28
 GNU GPL, 193
 GoldWave, 14, 25
   efekty dźwiękowe, 50
   konwersja plików audio, 25
 gotoAndPlay(), 156
 gotoAndStop(), 179
 grafika, 59
   3D, 75
   edycja, 100
   formaty plików, 87
   kolory, 65
   kompresja JPEG, 92
   kompresja LZW, 91
   konwersja między formatami
     plików, 94
   krzywe Beziera, 80
   krzywe Hermite'a, 80
   kształty, 80
   mapa bitowa, 87
   oprogramowanie, 74
   piksel, 61
   PPI, 63
   raster, 61
   rozdzielczość, 61, 62
   rozmiar obrazów, 116
   rozmiar plików, 116
   strony internetowe, 115
   wybór formatu, 96
 grafika rastrowa, 59, 61, 78
   aliasing, 63
   antialiasing, 64
   DPI, 62
   efekt schodków, 63
   głębia bitowa, 63
   wektoryzacja, 64
   zastosowanie, 61
 grafika wektorowa, 59, 61, 78
   narzędzia, 83

tworzenie obiektów
graficznych, 103
zastosowanie, 64

H

HD, 185, 192
High Color, 88
High Definition, 192
High Pass Filter/Low Pass Filter,
41
High-Color, 63
HLS, 70
HSL, 70, 71
HSV, 70
parametry fizyczne fali
światłnej, 71
współrzędne, 71
Hue, 70

I

if, 156, 162
else, 162
import danych wideo, 206
inkrementacja, 162, 163
Inkscape, 84
transformacje obiektów, 85
instrukcja iteracyjna, 164
instrukcje języka ActionScript,
157
int, 158
interakcja z użytkownikiem,
171
interpolacja, 226
Interpolate, 51
IrfanView, 74
iteracja, 164

J

jakość dźwięku cyfrowego, 18
jakość kompresji wideo, 186
JavaScript, 156
język ActionScript, 122, 155
język skryptowy, 156
JPEG, 92, 98
kompresja, 93

K

kadrowanie, 201
kamera wideo, 198
Karaoke, 45

karty pamięci, 200
SDHC, 206
SDXC, 206
key frame, 187
KeyPress, 173
klasyczne linie pomocnicze
ruchu, 149
klatka animacji, 125, 140
klatka kluczowa, 140, 187
klip wideo, 143, 215
kodeki, 189
audio, 190
wideo, 188, 189, 190
kodowanie, 189
kodowanie Huffmana, 93
kolory, 65
barwa, 70, 71
High Color, 88
jasność, 71
model kolorów, 65
nasylenie barwy, 70, 71
paleta, 88
parametry fizyczne fali
światłnej, 71
postrzeganie, 65
sześcian CMY, 69
sześcian RGB, 67
True Color, 88
współrzędne, 65
współrzędne RGB, 67
YUV, 93
komentarze, 160, 161
kompilacja, 157
kompresja
audio, 17
bezsratna, 18
JPEG, 92, 93
LZW, 91
MP3, 22
MPEG, 190
RLE, 90
stratna, 17, 22
wideo, 185, 187
kontener wideo, 188
konwersja między formatami
pliki dźwiękowe, 25
pliki graficzne, 94
Korekcja graficzna, 43
krzywe, 104, 135
krzywe Beziera, 80
ostrze, 82
punkty kontrolne, 81
krzywe Hermite'a, 80, 82,
131
kształty, 80

L

LAME, 23
LCD, 66, 72
licencja GNU GPL, 193
liczba klatek na sekundę, 140
Light, 70
LightWave, 75
linie pomocnicze ruchu, 149
LZW, 91

Ł

łamana Beziera, 80

M

Magiczna różdżka, 112, 115
mapa bitowa, 87
kompresja, 90
nagłówek, 88
True Color, 90
maskowanie tonów, 18
matryca LCD, 66
Maya, 75
mechanizacja głosu, 51
Mechanize, 50
metadane pliku dźwiękowego,
22
metoda zapisu obrazów
cyfrowych, 60
metody, 170
Microsoft Paint, 75
MIDI, 24, 55
MiniDV, 199, 200, 203
MMC, 200
model kolorów, 65
CIE XYZ, 72
CMY, 68, 69
CMYK, 69
HLS, 70
HSL, 70, 71
HSV, 70
RGB, 66
montaż filmu, 206, 212
dodawanie efektów, 220
dodawanie napisów, 228
synchronizacja ścieżki
dźwiękowej, 233
zalecenia, 234
montaż obrazów, 114
montaż plików dźwiękowych, 51
MOV, 194
MP3, 18, 22, 187
artefakty, 23

MP3
 metadane, 22
 stała przepływność, 23
 zasada działania kompresji,
 22
 zmienna przepływność, 23
 MP4, 191
 MPEG, 22, 190, 191
 MPEG AVC, 193
 MPEG-1 Audio Layer 3, 22
 MPEG-2, 190, 193
 MPEG-4, 186, 188, 190, 191
 MPG, 191
 MultiMedia Card, 200
 mysz, 171

N

nagrywanie sekwencji wideo,
 196
 dźwięk, 203
 filmowanie, 201
 kadrowanie, 201
 kamera wideo, 198
 oświetlenie, 202, 203
 transfer danych do
 komputera, 203
 zrzuty z ekranu, 197
 nakładanie wielu dźwięków na
 siebie, 40
 Narastanie poziomu/Wyciszenie,
 44
 narzędzia graficzne, 74, 75,
 80
 nasycenie barwy, 70
 natężenie sygnału dźwiękowego,
 14, 30
 nazwa zmiennej, 158
 Nero Essentials, 207
 definiowanie rozdziałów,
 209
 efekty przejścia, 210
 Make DVD, 208
 tworzenie menu płyty, 210
 tworzenie płyt CD i DVD,
 208
 tworzenie płyty DVD-Video,
 208
 zarządzanie plikami wideo,
 208
 Noise Removal, 43
 nośniki wideo, 199
 NTSC, 187
 Null, 159
 Number, 158

O

obiekty, 170
 metody, 170
 właściwości, 170
 obsługa zdarzeń, 171
 obwiednia, 38
 Odszumiacz, 43
 odszumienie dźwięku, 52
 Odwróć w czasie, 42, 43
 on, 173
 OnRelease, 179
 operatory, 166
 arytmetyczne, 166
 logiczne, 166
 prefiksowe, 163
 sufiksowe, 163
 oprogramowanie graficzne, 74
 OR, 167
 oś czasu, 29, 214
 oświetlenie, 202, 203

P

P2P, 193
 Page Peel, 223
 Paint, 75
 konwersja plików, 95
 rysowanie obiektów, 100
 PAL, 187
 paleta, 88
 pamięć typu Flash, 200
 parametry fizyczne fali świetlnej,
 71
 PDF, 94
 Peer-To-Peer, 193
 pętle, 164
 PhotoShop Document, 94
 piksel, 61
 pliki dźwiękowe (pliki audio),
 21
 AAC, 24
 analiza, 28
 edycja, 37
 formaty, 21
 głośność, 28
 metadane, 22
 MIDI, 24, 55
 montaż, 51
 MP3, 22
 szum, 29
 WAV, 21
 widmo sygnału, 32
 WMA, 24
 wykrywanie okresów ciszy, 31
 pliki graficzne, 87
 BMP, 87
 edycja, 100
 GIF, 90
 JPEG, 92
 konwersja między formatami,
 94
 PNG, 93
 PSD, 94
 rozmiar, 90, 116
 TIFF, 91
 wybór formatu, 96
 pliki wideo, 185
 FLV, 194
 MOV, 194
 MP4, 191
 MPEG, 191
 MPG, 190, 191
 płyty DVD-Video, 208
 PNG, 93, 98
 pole tekstowe, 170
 postrzeganie koloru, 65
 POV-Ray, 75
 PPI, 63
 Prawda, 166
 prawo Grassmana, 65
 Press, 171
 problem kwantyzacji, 16
 procedury obsługi zdarzeń, 171,
 173, 178
 próbki, 15
 próbkowanie, 15
 przechwytywanie wideo, 204
 przeglądarki plików graficznych,
 74
 przepływność, 19, 23
 dźwięk CD Audio, 19
 wideo, 187
 przetwornik CCD, 199
 przycisk, 171
 Dalej, 178
 Wstecz, 178
 przygotowanie filmu do
 eksportu na nośniki CD
 i DVD, 206
 przygotowanie obrazów na
 potrzeby stron internetowych,
 115
 przypisanie wartości do
 zmiennej, 159
 PSD, 94

Q

QuickTime, 191, 194

R

RA, 24
 raster, 61
 Real Audio, 24
 Release, 171
 ReleaseOutside, 172
 renderowanie scen
   trójwymiarowych, 75
 return, 168
 retusz, 111
 Reverse, 42
 RGB, 66, 88
 RLE, 90
 RM, 24
 RollOut, 172
 RollOver, 172
 rotoskopia, 151, 152
 rozdzielczość, 61
   obrazy cyfrowe, 62
   wideo, 187
 rozmiar pliku graficznego, 90,
   116
 rynek narzędzi grafiki
   komputerowej, 74
 rysowanie
   krzywe, 136
   kształty, 80, 100

S

Saturation, 70
 scena, 124
 SD, 200
 SDHC, 206
 SDXC, 206
 Secure Digital, 200
 segment krzywej, 82
 sekwencja wideo, 196, 215
   zrzuty z ekranu, 197
 Shape Tween, 147
 Simple Amplifier, 41
 skalowanie obrazu, 116
 skanowanie, 92
 składnia języka ActionScript,
   156
 składowa dźwięku, 16
 składowe harmoniczne, 35
 Spherize, 223
 spłaszczanie obrazu, 79
 stała przepływność, 23
 String, 158
 Super Audio CD, 22
 SVCD, 186, 192, 208
 SVG, 94

SWF, 142
 symbole, 143
 synchronizacja ścieżki
   dźwiękowej, 233
 szacowanie rozmiaru pliku
   graficznego, 90
 sześcian CMY, 69
 sześcian RGB, 67
 szum, 29
 szum biały, 34, 35
 szybka transformata Fouriera,
   17, 32

Ś

ścieżka dźwiękowa, 28, 39
 ścieżka ruchu, 144

T

tablica próbek, 55
 tablice, 160
 tagi, 22
 taśma MiniDV, 199
 tekst, 136
 tekstura, 102, 103, 108
 TextArea, 170
 TIFF, 91, 96
 Tolerancja, 112
 transfer danych wideo do
   komputera, 203
 transformacja DCT, 93
 transformacje obiektów, 85
 transformata Fouriera, 32
 transmisja strumieniowa, 24,
   195
 True, 166
 True Color, 63, 76, 90, 96
 tworzenie
   animacja, 139
   animacja kształtu, 147
   animacja w języku
     ActionScript, 175
   animacja za pomocą ścieżki
     ruchu, 145
   płyta DVD-Video, 208
   zrzut ekranu, 76
 typy zmiennych, 158

U

uint, 158
 usuwanie szumu, 43
 usuwanie tła zdjęcia, 112

V

var, 159
 Variable Bit Rate, 23
 VBR, 23, 26
 VCD, 186, 192, 207, 208
 Venetian Blinds, 224
 Video Compact Disc, 192
 Vinyl, 47
 Virtual Dub, 213
 void, 159
 volume, 28

W

Wahwah, 45
 warstwy, 79, 115, 125, 144
 WAV, 21
 WAVE, 21
 Wavetable, 55
 wektoryzacja obrazów
   rastrowych, 64
 while, 164
 wideo, 185
   algorytm kompresji, 186
   AVI, 188
   Blu-ray, 192
   DivX, 193
   DRM, 191
   DVD-Video, 192, 208
   edycja, 213
   efekty przejścia, 210
   eksport filmu na płytę DVD,
     207
   FLV, 194
   format kontenerowy, 188
   formaty plików, 185
   HD, 185, 192
   jakość kompresji, 186
   klatka kluczowa, 187
   kodeki, 188
   kompresja, 185, 187
   kontener, 188
   montaż, 206, 212
   MOV, 194
   MPEG, 190
   MPEG-2, 190, 193
   MPEG-4, 190
   nagrywanie sekwencji, 196
   napisy, 228
   przechwytywanie, 204
   przygotowanie filmu do
     eksportu na nośniki
       CD i DVD, 206
   rozdzielczość, 187

- wideo
    - SVCD, 192
    - ścieżka dźwiękowa, 187
    - transmisja strumieniowa, 195
    - VCD, 192
    - wybór formatu, 194
    - XviD, 190
  - widmo fali świetlnej, 71
  - widmo sygnału dźwiękowego, 17, 32
  - wielobok Beziera, 80
  - Windows Media Audio, 24
  - Windows Media Player, 191
  - Windows Movie Maker, 204
    - montaż filmu, 212
  - Wipe, 222
  - właściwości, 170
  - WMA, 24
  - współczynnik FPS, 125
  - współrzędne koloru, 65
    - CMY, 69
    - HSV, 71
    - RGB, 66, 67
  - wygładzanie obrazu, 109
  - wykrywanie kamery w systemie Windows, 204
  - wykrywanie krawędzi, 110
  - wykrywanie okresów ciszy
    - w pliku dźwiękowym, 31
  - wyostrzanie, 106
  - wypełnianie obszarów
    - kolor, 102
    - tekstur, 102
  - wyrażenia, 157, 166
  - wyrażenia logiczne, 166
  - wysokość dźwięku, 17
  - wywołanie funkcji, 169
  - Wzmocnij, 41, 53
- X**
- xD Picture Card, 200
  - Xfg, 83, 84
  - XviD, 190
- Y**
- YUV, 93
- Z**
- zapis dźwięku, 13
    - analogowy, 14
    - cyfrowy, 15
  - zdarzenia, 171
  - DragOut, 172
  - DragOver, 172
  - KeyPress, 173
  - klawiatura, 173
  - mysz, 171
  - OnRelease, 179
  - Press, 171
  - procedury obsługi, 173
  - Release, 171
  - ReleaseOutside, 172
  - RollOut, 172
  - RollOver, 172
  - ZIG-ZAG, 93
  - zmiana
    - amplituda sygnału, 38
    - rozmiar obrazu, 116
    - tempo dźwięku, 46
  - zmienna przepływność, 23
  - zmiennie, 157, 158
    - deklaracja, 159
    - nazwy, 158
    - przypisanie wartości, 159
  - Zmień prędkość, 46
  - Zmień tempo, 46
  - zniekształcenie Czebyszewa, 47
  - zrzut ekranu, 76
    - nagrywanie sekwencji wideo, 197

Podręcznik do nauki zawodu

TECHNIK INFORMATYK

MULTIMEDIA I GRAFIKA KOMPUTEROWA

Profesjonalny technik informatyk nie może obyć się bez znajomości zasad działania programów graficznych i multimedialnych. Dzięki temu podręcznikowi uczeń bez trudu opanuje rozpoznawanie popularnych formatów zapisu plików, zrozumie podstawowe różnice między nimi oraz samodzielnie przeprowadzi analizę i edycję plików dźwiękowych. Dowie się, na czym polega obróbka plików graficznych, i nauczy się tworzyć zaawansowane animacje – także te z wykorzystaniem ścieżek oraz języka skryptowego ActionScript. Ponadto książka ta przybliży mu kwestie związane z pracą nad filmami wideo, szczególnie w zakresie ich edycji oraz montażu, i przygotowuje go do umieszczania w Internecie treści graficznych czy multimedialnych.

„**Technik Informatyk**” to doskonały, charakteryzujący się wysoką jakością i kompletny zestaw edukacyjny, przygotowany przez dysponującego ogromnym doświadczeniem lidera na rynku książek informatycznych – wydawnictwo Helion.

W skład zestawu „**Technik Informatyk**” wchodzi także:

- „Programowanie strukturalne i obiektowe. Podręcznik do nauki zawodu technik informatyk”
- „Oprogramowanie biurowe. Podręcznik do nauki zawodu technik informatyk”
- „Urządzenia techniki komputerowej. Podręcznik do nauki zawodu technik informatyk”
- „Systemy i sieci komputerowe. Podręcznik do nauki zawodu technik informatyk”

Podręczniki oraz inne pomoce naukowe należące do tej serii zostały opracowane z myślą o wykształceniu kompetentnych techników, którzy bez trudu poradzą sobie z wyzwaniem w świecie współczesnej informatyki.

<http://edukacja.helion.pl>

Nr katalogowy: 6673

Księgarnia internetowa:
<http://helion.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900

0 601 339900

Helion
edukacja

Sprawdź najnowsze promocje:

➔ <http://helion.pl/promocje>

Książki najchętniej czytane:

➔ <http://helion.pl/bestsellery>

Zamów informacje o nowościach:

➔ <http://helion.pl/nowosci>

Helion SA

ul. Kołociuski 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 230 98 63

e-mail: helion@helion.pl

<http://helion.pl>

helion.pl
księgarnia
internetowa

ISBN 978-83-246-3629-7

9 788324 636297

Informatyka w najlepszym wydaniu